

รายงานการประชุม
สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๒๔

(สมัยสามัญ สมัยที่สอง)

วันเสาร์ที่ ๑๐ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๖๖

ฉบับสำนักงานพิมพ์

ครั้งที่ ๑๔ ถึง ครั้งที่ ๒๗ (สมัยสามัญ สมัยที่สอง) พ.ศ. ๒๕๖๖

สารบัญ

ครั้งที่ ๒๔/๒๔๗๖ (สามัญ)

- ๓ พิจารณาร่างพระราชบัญญัติอุทธรณ์ ๓๕๐๐-๑
- ๒ พิจารณารายงานคณะกรรมการสอบสวน
หลวงประดิษฐ ๗ ๓๕๓๘-๑
- ๓ พิจารณาร่างพระราชบัญญัติเงินทุน
พ. ศ. ๒๔๗๖ ของชนชั้นคนช ๗ ๓๕๓๗-๓
- ๔ พิจารณาญัตติของหลวงวิจิตรวาทการ
ร่างแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับและระเบียบ
การประชุมของสภา ๗ และตั้งกรรมาธิการ
พิจารณา. ๓๕๔๓-๓
- ๕ พิจารณาร่างพระราชบัญญัติจำกัดแร่ดิบ
ของนายมังกร สามเสน ๓๕๕๓-๑
- ๖ รัฐบาลตอบกระทู้ถามของนายฮั่วตามไท
เรื่องเกี่ยวกับการเก็บค่าภาคหลวงไม้ ชุงต่าง ๆ ๓๕๖๐-๓๕๖๖
- ๗ กรรมาธิการงบประมาณ ขอเพิ่มกรรมาธิการ
อีก ๒ ท่าน และขอเลื่อนเวลา ๓๕๖๖-๓๕๖๗
- ๘ กระทู้ถามของนายทองอยู่ พุ่มพวง เรื่องเกี่ยว
กับน้ำเค็มและเขื่อนระบายน้ำ ๓๕๖๗-๓๕๗๖

๒๓
แก้คำผิด

หน้า	บรรทัด	คำผิด	คำถูก
๒๗	๔	Line Breeding	Line Breeding
๔๗๓	๓๒	Defenition	Definition
๖๕๕	๓๕	Liocbb	Liable
๗๗๕	๔	Queetion	Question
๗๗๗	๓๓	Officiol peper,	Official paper.
๓๐๓๒	๒	Indemity Cet	Indemnity Act
๓๒๗๖	๓๓	fee	fees.
๓๒๘๗	๗	Act proves in ten tion	Act proves intention
๓๔๒๕	๓๐	Private Bill	Private Bill
๓๔๒๖	๗	Qvantity	Quantity
๓๗๐๐	๒	กฤษฎีกา ๒๐/๒๔๗๖	กฤษฎีกา ๒๘/๒๔๗๖
๓๗๓๖	๓๓	Majorty	Majority

รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร
ครั้งที่ ๒๔/๒๔๗๖ (สามัญ) สมัยที่ ๒
วันเสาร์ที่ ๑๐ มีนาคม พุทธศักราช ๒๔๗๖
ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม
เริ่มประชุมเวลา ๘.๑๐ นาฬิกา

สมาชิกมาประชุม ๑๒๔ ท่าน

ท้าวการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า พระราชบัญญัติที่ค้างมาแต่
ครั้งก่อน ซึ่งยังไม่เสร็จสิ้น ขอให้รัฐบาลแถลงเพิ่มเติม

นายกรัฐมนตรี กล่าวว่า พระราชบัญญัติเกี่ยวกับแก้ไขเพิ่มเติม
กฎหมายลักษณะอุทธรณ์นั้น เรื่องข้าพเจ้า คือ รัฐบาลรู้สึกเห็นใจ
ของผู้ที่ยื่นว่า ผู้ที่ยื่นหวังดีและหวังความยุติธรรมให้แก่ประชาชน
ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการที่มีไว้ว่า ผู้ที่มีโทษทางอาชญา คือ เกี่ยวกับการ
อาชญาเล็กน้อยๆ ไม่สมควรจะอุทธรณ์ผู้กานัน ขอนข้าพเจ้าไม่เห็น
ด้วยเหมือนกัน แต่ข้าพเจ้าไม่ใช่เป็นนักกฎหมาย และที่จะได้กันอย่างไร
นั้นรู้สึกจะพูดขึ้นมา แต่ว่าไม่เบนทางกฎหมาย ประเดี๋ยวพูดขึ้นมาผิด
ก็ขายหน้า เพราะฉะนั้นก็นิ่งๆ ไม่พูดว่าอะไร แต่เมื่อเสร็จ ลงไป
ข้างล่าง ข้าพเจ้าถามผู้รอบรู้ รู้สึกว่าเป็นการพัวเกี่ยวกับคดีของคน

คือเปิดว่าคนขี้รู้ดั่งคิดจะช้อยู่แต่
 ถึงแม้ว่าจะคิดดีก็ตามแต่ด้วยคนเดียวคน
 ถ้าถกตง โทษแต่ก็จะได้คน
 เพราะฉะนั้นเรื่องนขาพระเจ้าจึงขอ
 ถามว่าจะปลดปล่อยให้เราไม่ได้หรือ
 เขาขแรงให้ ฟงว่าทางที่ถูกเป็น
 เช่นนั้น เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าก็เลยตั้งใจ
 รับรับหนักการที่คิดว่าเขาจะไป
 พิจารณา คัดบทย่อยในเรื่องอาชญา
 แต่ข้าพเจ้าเห็นว่าเกี่ยวข้อง
 ในการปรับปรุง เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าเห็นว่าไม่จำเป็น
 เพราะเหตุที่ว่า
 เสียเงินเสียทองสัก ๒๐๐ บาท หรือต่ำกว่าก็ได้
 เพราะฉะนั้นข้าพเจ้า
 เห็นว่าไม่จำเป็น ที่เกี่ยวกับเกียรติยศแล้ว
 ข้าพเจ้ารับว่า จะให้มีความ
 ยุติธรรมให้มาก ๆ เพราะฉะนั้นเรื่องนรัฐบาตขอรับไปพิจารณา

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวคือ หมายความว่า หมายความว่า จะให้ที่ประชุม
 หนึ่งมติในเรื่องรับหนักการได้หรือไม่

พระยาศรีพิชัย ไผ่สีดล กล่าวคือ เวลานี้เรามีกรรมการชุด
 หนึ่งเป็นผู้ ทราบรู้ในวิสาขอุบายมาก
 ที่ตั้งขึ้นให้พิจารณาพระราช
 บัญญัติวิธีพิจารณา เพราะฉะนั้นถ้าสมาชิกเสนอขอให้แก่
 นเบนการแก้
 ส่วนหนึ่ง และกรรมการนั้นทำมากก็เชื่อว่าจะให้แล้วในหน้า
 เพราะ
 ฉะนั้นอยากจะรวมเข้าไปในนั้น เพราะกรรมการชุดนั้นเป็นกรรมการของ
 รัฐบาล ข้าพเจ้าอยากจะเสนอให้ทราบ เพราะกรรมการเป็นผู้ที่มีวิชา
 คดีในทางนี้ พระยาเทพฯ เป็นประธานอธิบดีศาลอุทธรณ์ ศาลแพ่ง ศาล
 อาชญา ศาลต่างประเทศ กรรมการศาลฎีกาบางคน ผู้พิพากษาศาล

อุทธรณ์ให้ตายนายเป็นกรรมการ เชื่อว่าอย่างท่เจ้าพระยาศรี ฯ อธิบาย
 มาเมื่อวานชั้น ๆ ภายของกับวิธพิจารณา ซึ่งจะเป็นประมวลที่หลัง
 แล้วเราจะต้องสั่งให้ตั้งานทุกเขาตุนเป็นต้น เพราะฉะนั้นถ้ารวมกันไป จะ
 เป็นการดี ก็ไม่ชักช้า และนายก็รับรองว่าจะให้เป็นไปตามความคิด
 ของสมาชิก และข้าพเจ้าคิดว่าสภา ฯ นี้คงจะยอมมอบให้กรรมการ
 ชุดนั้น

นายพัก ฤกษ์ธดา ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุตรดิตถ์ กล่าวว่า
 เมื่อรัฐบาลรับไปแล้วจะจัดการให้ออกเสร็จในบั้นหรือไม ให้ใช้ได้
 ในบั้นหน้า เพราะเป็นเรื่องไม่ใช่ใหญ่โต รัฐบาลคิดไว้ก่อนนานแล้ว
 ไม่ใช่คิดเมื่อเวลาสมาชิกเสนอว่า เมื่อราษฎรว่าเป็นเรื่องไม่ยุติธรรม

นายมงคล รัตนวิจิตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครศรีธรรมราช
 กล่าวว่า รัฐบาลยังไม่ได้ตอบว่า จะให้เสร็จทันในบั้นหน้าหรือไม่ เพราะ
 ว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องที่มีแง่อยุติเดียว และเราเห็นกันอยู่แต่ยังไม่ยุติธรรม
 เพราะฉะนั้นเราควรจะทำเสีย ไม่ควรจะไปรวมกับงานใหญ่ของกรรม
 การ ใหน ๆ รัฐบาลก็รับว่าจะแก้ไข ก็ขอให้รีบไปพิจารณาและ
 ให้ใช้ได้ ในบั้นหน้า จะชัดของหรือไม ยังไม่ได้รับคำตอบ

พระยานิติศาสตร์ไพศาล กล่าวว่า เห็นจะรับรองไม่ได้ แม้เรา
 แก่เพียงเท่านี้ เมื่อเวลาเราทำการพิจารณาประมวลแพ่ง และอาชญา ซึ่ง
 เราจะต้องทำตามสัญญาทางพระราชไมตรี ซึ่งจะได้เอกราชในทางศาล

เต็มที่ เมื่อรวมกันเข้าแล้วอาจจะถกคัดค้านก็ได้ อย่างไรก็ตามในบั้นหัว
ก็คงได้รั้ง เพราะเหตุที่เราต้องการให้รั้งในบั้นหน้าเหมือนกัน

ร. ต. ถิต รัตนพันธ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดพัทลุง กล่าวว่ ตาม
ที่รัฐบาตรับไปนั้น สามีกับภรรยาคนแรก เจนแต่อยู่ในร่างของผู้
เด่นอนัน มีอายุของอธิบดีผู้พิพากษา หรืออธิบดีกรมอัยการ หรือ
ผู้พิพากษาคำตเดิม หรือเนติบัณฑิต หรือผู้มีปริญญาชั้นสูง เป็นผู้รับ
รองจึงจะอุทธรณ์ได้ เมื่อเราพิจารณาถึงสถานที่ซึ่งอยู่ห่างกรุงเทพฯ
ไป บางจังหวัดไม่มีเนติบัณฑิตสักคนเดียว จะมีอยู่ก็แต่ผู้พิพากษาคำต
เดิมเท่านั้น วันนั้นก็อภิปรายกันแล้วว่า ผู้พิพากษาคำตเดิมที่ตัดสินใจ
ไปแล้ว จะรับรองอย่างไรได้ เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าเห็นว่าอนันไม่จำเป็น
ทีเดียว แปลว่าไม่มีผู้รับรอง แม้คิดคุกวันเดียว ก็ขออย่าให้มีผู้รับรอง

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่ นั้นเป็นประเด็น เอาไว้เมื่อ
เวลาที่รัฐบาตรพิจารณาแล้วส่งมา จึงมาแก้ไขกันใหม่ดีกว่า

ขุนส่มาหารหิตะคดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าวว่ ใน
ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการอุทธรณ์ เท่าที่เราได้อภิปรายกันมาใน
สภานี้ ข้าพเจ้ารู้สึกมีความยินดีว่ รัฐบาตรของเราในปัจจุบันซึ่งมี
เจ้าคุณนายกเป็นประธานนั้น ได้รู้สึกเห็นใจในความยุติธรรมดีที่ผู้
ที่ข้าพเจ้ากล่าวนี้ กล่าวโดยจริงใจ ไม่ใช่ต้องการประจบรัฐบาตร
แต่ในเมื่อรัฐบาตรได้แสดงความรู้สึกว่ากฎหมายอะไรที่ออกเมื่อครั้งรัฐบาตร

เก่า ถ้าไม่ยุติธรรมจะพยามผ่อนผันให้เรา ข้าพเจ้าอยากจะขอเชิญ
ท่านสมาชิกรั้งทงหลายว่า อันนี้เราควรจะเห็นว่ารัฐบาลได้ดำริในทางที่ชอบ
ธรรม แต่ว่าข้าพเจ้าอยากจะขอฝากความสังเกตุอีกบางประการให้แก่
รัฐบาล คือว่า เมื่อครั้งรัฐบาลเก่าเขามีกฎหมายหลายอัน ขอให้รัฐบาล
พิจารณาให้ดูให้คิดว่า ไม่ให้ความยุติธรรมเลย จนกฎหมายอาชญาที่
แก้ไขใหม่เรื่อง การกบฏ ก็จะมีวงกว้างมากเหลือเกิน และกฎหมาย
วิธีพิจารณาอีกหลายอัน เป็นต้นว่า การวางค่าธรรมเนียมในเรื่องเงินศาล
ในกรุงเทพฯ มี ศาลโปริสภา ศาลแพ่ง ฯ ซึ่งเขาต้องเสียค่าธรรมเนียม
ถึงที่สุด และอื่น ๆ อีกหลายประการ ด้วยความสังเกตุอนัน ข้าพเจ้าก็
อยากจะขอฝากรัฐบาล ไหน ๆ จะแก้แล้ว อะไรที่ไม่ยุติธรรม ขอ
โปรดแก้ไขด้วย ถ้าเห็นว่ารัฐบาลไม่แก้ สิ่งเหล่านั้นจะต้องเข้ามาถึง
ในสภา ฯ วันหนึ่ง จะเป็นข้าพเจ้าหรือใครก็ตาม เพราะฉะนั้นในฐานะ
ที่รัฐบาลได้แสดงความรู้ สักว่า ควรจะรักษาความชอบธรรมและความ
ยุติธรรมให้แก่ประชาชน อันนี้เป็นความรู้ สักอันจริงใจ ซึ่งข้าพเจ้า
ได้รู้ สักว่าเป็นการทำบุญคุณอันยิ่งใหญ่ให้แก่ประเทศสยาม คือว่าพยา
ยามที่จะให้ความยุติธรรมที่ก่ตัวแล้ว เพราะฉะนั้นขอให้รัฐบาลโปรด
ทำ และตรึกตรองในข้อสังเกตุของข้าพเจ้าว่า การที่รัฐบาลจะให้ความ
ยุติธรรมอันนี้เป็นประโยชน์แก่ประเทศสยาม ข้าพเจ้าขออย่าให้สมาชิกรั้ง
ทงหลายแสดงความชอบคุณดวงหน้าเพื่อแก่อันอื่นต่อไป ถ้าที่ประชุม

เห็นว่าข้าพเจ้าผู้พจนเป็นกรถูกแต่ัว ขอท่านได้ โปรดรับรอง เพราะ
ฉะนั้น ขอที่ประชุมนี้แสดงความชอบใจรัฐบาล ที่ได้พยายามจะให้ความ
ยุติธรรมแก่พดเมือง และหวังด้วงหน้าว่าคงจะพยายามแก้ไขอะไรที่
ไม่ยุติธรรม ข้าพเจ้าขอเสนอรัฐบาลว่า ขอแสดงการชอบใจด้วย
ญัตติคน ด้วยอาการปรบมือ ขอประธานฯ ได้ โปรดจัดการด้วย

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่่า ก่อนที่จะแสดงความชอบใจ
ข้าพเจ้าขอให้ที่ประชุมนี้ลงมติเสียก่อนว่า ในการที่รัฐบาลขอรับไปนั้น
ถ้า.....

นายไต้ ปาณิกบุตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าวว่่า
ก่อนที่จะลงมติ ข้าพเจ้าขออภิปรายสักหน่อย อยากจะทราบเรื่องถึงเรื่อง
ที่กล่าวถึงว่่ากันนี้ ที่รัฐบาลจะรับไปพิจารณา ก็เป็นการสมควร และถูก
ต้องอย่างยิ่ง แต่ว่่าข้าพเจ้าขอประธานจึงขอซักหน่อย ให้คำวิธิอีกสักครั้ง
หนึ่ง ว่่ากฎหมายนี้ไม่กระทบกระเทือนถึงการเงินบริหารยุ่งยากใดๆเลย
แต่หากเป็นกฎหมายที่ท่านรับอยู่ทุกๆ ฝ่ายว่ายุติธรรมนี้ โดยเฉพาะ
หน้า มีเหตุอะไรที่จะห่วงงเห็นยวระรอกกันไป เป็นเรื่องเล็กน้อย มิใช่ว่่า
เราไม่เคยมีเมื่อไร เรามีอยู่แต่เป็นอย่งดี ขอให้เราคดูกฎหมายลักษณะ
วิธิพิจารณานี้ เรามีได้มีอยู่เมื่อไร รวบรวมมาถึงบพ.ศ. ๖๗ เป็นต้นยัง
ใช้ได้ดีและยุติธรรมเบนที่สุด ท่านรัฐมนตรีอาจารย์ ข้าพเจ้าต้อง
คือเจ้าคุณศรี ฯ และพระยานิติศาสตร์ ฯ ก็ไม่กล้าปฏิเสธว่่าไม่ยุติธรรม

ข้าพเจ้า รัฐบาลรับรองว่าเป็นกฎหมายไม่ยุติธรรม เป็นกฎหมายไม่
มาสู่สภา ฯ โดยสมาชิก ไม่ใช่โดยรัฐบาล และทุก ๆ ฝ่ายแม้รัฐบาล
ก็รับรอง เพราะฉะนั้นควรให้สมาชิกได้รับความพอใจและชื่นใจว่า
ถ้าอะไรถูกต้อง รัฐบาลก็ตามสมาชิกตามสภา ฯ เหมือนกันบ้างไม่ได้หรือ
ข้าพเจ้าขออวยงอนต่อเจ้าคุณนายก ผู้ที่ข้าพเจ้าเคารพยิ่ง ขอให้พิจารณา
ให้รู้ในเรื่องอื่นบ้าง พระราชบัญญัติลักษณะอุทธรณ์ปี พ.ศ. ๒๔๖๓
ก็ยังใช้อยู่ ใช้อยู่ได้ อันเก่าของเรายังอยู่ เมื่อจะแก้ไข
ประมวลทั่วไปของสภาฯ ไม่ได้ขัดอะไรจะแก้ได้อย่างไรได้ เมื่อเรา
มีความรู้สึกดีอยู่แล้วว่า อะไรไม่ควร อะไรควร ฉะนั้นฝ่าย
สมาชิกเห็นว่ามีส่วนอะไร ว่าทันที รัฐบาลกับทันที ให้เป็น
อย่างนั้น สมาชิกจะเห็นใจ อะไรที่เห็นด้วยแล้ว ทำไมจะ
ต้องเอาไปพิจารณาอีกเล่า ข้าพเจ้าขออวยงอนอีกครั้งหนึ่ง ว่าควร
ให้เสร็จเด็ดขาดเสียแต่วันนี้นะ เรื่องนี้ ฉะนั้นในทางอาชญา มัน
หนักอยู่กับพดเมืองอย่างเหลือเกิน ควรจะให้พดเมืองเห็นทันที ว่า
บ้านเมืองเปลี่ยนแล้ว เห็นอะไรไม่ยุติธรรมเปลี่ยนทันทีจากกรกช
อันนั้น โดยไม่วังวอ หลัการใหญ่กว่านั้นเรายังทำสำเร็จ แล้ว
หลักการเล็กน้อยจะให้ไปพิจารณากันทำไม ในการที่จะให้สิทธิแก่
พดเมืองอย่างเต็มที่ดังเช่น ซึ่งอยู่ในนโยบายของเรา ไม่มีอะไรที่
จะวังวออยู่แล้ว เพราะฉะนั้นควรรับหลักการอันนี้ไปให้กรมการ

ของสภา ฯ แล้วทำโดยเร็ว รัฐบาลก็ควบคุมอยู่ได้ ไม่มีอะไรที่จะ
 รบกวน เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าขอประทานจึงวอนค่อนนายก และสมาชิก
 ในสภา ฯ ให้ ใจรับหลักการ กำหนดชั่วโมงกัน แล้วจะให้ออกให้เร็ว
 ที่สุดที่จะเร็วได้ ยิ่งกว่านั้นเราก็ยังทำได้ งานอื่นซึ่งไม่กระทบกระเทือน
 กับรายได้รายจ่ายอะไรหมด ทำไมไม่ควรรีบจัดให้เขาเห็นใจ เพราะ
 ฉะนั้นข้าพเจ้าขอความกรุณาจึงวอนท่านผู้ที่แย้ง มิใช่ว่าจะไม่เคารพ
 มิได้ หวังว่าเท่าที่ข้าพเจ้าพูดมานี้จะเป็นประโยชน์บ้าง

นายมงคล รัตนวิจิตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครศรีธรรมราช
 กล่าวว่า ข้าพเจ้าขอรับรอง ขอให้พิจารณาเสียในวันนี้

นายกรัฐมนตรี กล่าวว่า ข้าพเจ้าเชื่อว่าท่านทั้งหลายคงรู้จัก
 ข้าพเจ้าดี ว่าเป็นอย่างไร เรื่องนี้ข้าพเจ้าบอกแก่ท่านแล้ว บอกว่า
 ข้าพเจ้าไม่ถนัดในการโรงศาล ในการกฎหมาย การเมือง เพราะ
 ฉะนั้นในการที่จะทำอะไร ข้าพเจ้าเป็นนายก เป็นผู้ใหญ่ด้วย ข้าพเจ้า
 ต้องใช้ความถี่ถี่ครของว่า เรื่องนี้สมควรจะพูดไปหรือไม่ หรือ
 สมควรจะให้เข้าโดยด่วนได้หรือไม่ หรืออะไรต่ออะไรต่าง ๆ ต้อง
 มาพิจารณาไตร่ตรอง เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าไม่ได้รับพรอดพรขาดไปแต่
 วันก่อนนี้ ข้าพเจ้าบอกแล้วว่า เหมือนกับคนเดินเท้าเปล่า เขี่ยบ
 หนาม แต่ว่าไม่รู้กฎหมาย แต่ด้วยความรู้สึก เมื่อจะก้าวลงไปทีเดียว
 ยังก้อยๆต้องอยู่เช่นนั้น ถัดหนามจะตำเอา ข้าพเจ้าได้บอกออกตัด

แก่ท่านแต่ในเรื่องนี้ ไม่ควรจะได้ยกข้าพเจ้าเป็นนายก เพราะเหตุที่
 ว่าเหมือนคนเหยียบหนามอย่างนี้ เพราะฉะนั้นพอข้าพเจ้ารู้ ดังเช่น
 พอออกจากที่ประชุมก็ได้ ช้างกับพวก หรืออีก ว่ากฎหมายเขา
 บอกว่าทำได้ เพราะฉะนั้นเอง จึงได้มาตกลงรับรองกับท่าน
 อีกอย่างหนึ่งขอสมาชิกทั้งหลายอย่านึกเลย ว่าข้าพเจ้าจะประหัดประหาร
 ญัตติความเห็นของสมาชิกที่ยื่นมาโดยเด็ดขาด ไม่มี ข้าพเจ้าจะทำโดยยุติ
 ชวรมที่ยุติที่จะทำได้ ข้อขัดข้องอันนี้แหละ จึงจำต้องหันมาปรึกษา
 คนอื่นเสียก่อน เพราะเหตุว่าคนเราไม่ได้เต็มไปด้วยความรู้ จึงได้
 ชักช้าไป ขอให้เชื่อเถิด ส่วนเวลาที่เร็วได้เท่าไร ข้าพเจ้าจะ
 พยายามให้ทำให้เร็วได้เท่านั้น แต่ข้าพเจ้าไม่รับรองว่า จะทำได้
 เร็วเมื่อไร ข้าพเจ้าจะถามกรรมการดูก่อนว่าควรด่วนได้ กัด่วนที่เดียว
 ข้าพเจ้ารับหลักการไปแล้วจะขอเป็น การด่วน แต่เรื่องที่จะให้ ไปรวม
 กัน ไปกันเป็นส่วนใหญ่แน่ ในใจข้าพเจ้าก็ไม่รักนัก นึกว่าจะให้
 เป็นไปสักอัน ให้แต่เห็นส่วนเวลาที่ออกได้ภายในปลายบั้นนี้ขอออก
 คิวเสียก่อน ต้องถามกรรมการเสียก่อน

นายไต้ ปาณิกบุตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าวไว้ ที่
 ข้าพเจ้ากล่าวเมื่อกี้ ไม่ได้ขาดความเคารพ ข้าพเจ้ายังเคารพต่อไป
 เสมอ และไม่ได้เข้าใจว่า ท่านจะประหัดประหาร คือเห็นว่าเป็นเรื่องเด็ก
 น้อยนั่นเอง เห็นเช่นนั้นเพราะอะไร เพราะว่ามันจะได้เป็นตัวอย่าง ว่าการ

ที่ขอแก้ไข ที่ตั้งมาชิกคิดแก้ไข สำเร็จได้ในสภาฯ ทำให้ตั้งมาชิก
 รุ่ตั้งว่ากรีกครนชน และรุ่ตั้งเข้มแข็งชน และโอกาสฝ่ายรัฐบาลก็
 รับรอง ข้าพเจ้าไม่ได้ขาดความเคารพ ข้าพเจ้าขอกราบเรียนว่า เคารพ
 อย่างหนักแน่นเสมอ คนจะไม่เปลี่ยนแปลง ไม่มีเหตุเรื่องขาดความเคารพ
 แต่ขอจึงขออีกว่า ให้สำเร็จได้ในสภาฯ พวกเราทำได้ งานท่าน
 ไม่ยากอะไร จะควบคุมอย่างไรเราพร้อมที่จะทำได้ตาม ท่านเห็นแล้ว
 ว่าควรจะออกทันที มันเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับทางอาชญาของเรา คน
 เราอาจจะถูกโทษอย่างนี้ทุก ๆ วัน อีกอย่างหนึ่งเป็นการปลุกหัวใจพดเมื่อง
 เหลือเกิน ทำให้คนรุ่ตั้งที่หัวรัฐบาลของเราเป็นอย่างนเท่านั้นเอง ไม่มี
 เรื่องอะไร

นายกรัฐมนตรี ขอให้หม่อมเจ้าจรรณไวทยากร จรรณ
 ทรงแดง

ประธานสภาฯ อนุวัติ

หม่อมเจ้าจรรณไวทยากร จรรณ ทรงดำดว่า ในส่วนหลัก
 การข้าพเจ้าเข้าใจว่า ท่านทั้งหลายทางฝ่ายตั้งมาชิก และทางฝ่ายรัฐบาล
 คงเห็นชอบพร้อมกันแล้ว แต่ในการที่จะให้ปรึกษาว่าพระราชบัญญัติ
 นี้ต่อไปในสภาฯ หรือว่าจะให้รัฐบาลรับไปนั้น คือเกี่ยวข้องกับระเบียบ
 การ ทางฝ่ายรัฐบาลได้ตั้งกรรมาธิการร่างประมวลวิธีพิจารณานัน และ
 เรื่องนี้เกี่ยวข้องกับประมวถนด้วย เพราะฉะนั้นในการที่ก่อน

ที่รัฐบาลจะตกลงเด็ดขาดไป ควรจะได้^๕ ได้รับความเห็นกรรมาธิการนั้นเสีย
 ก่อน ถ้ามี^๕ ฉะนั้นแล้ว จะผิด อย่างน้อยก็ผิดข้อห้าข้อต่อกรรมาธิการ
 คณะนั้น ทั้งน^๕ เกี่ยวด้วยระเบียบการเท่านั้น ในกรณีที่สภาฯ จะพิจารณา
 ต่อไปก็ไม่ขัดข้อง ถ้ารัฐบาลได้^๕ มีโอกาสถามความเห็นกรรมาธิการ
 นั้นเสียก่อน ทั้ง^๕ เพราะว่าการที่รัฐมนตรีผู้คดีธรรมก็ยังเห็นว่าอาจจะม^๕
 อุปสรรคบางอย่าง ซึ่งควรจะพิจารณาต่อไปอีกด้วย อุปสรรคเหล่านั้น
 ในที่สุดก็คงจะตกลงกันได้ ว่ามี^๕ ทางที่จะลุดวงไปได้ แต่ว่าตามทาง
 การ ควรจะให้^๕ โอกาสแก่กรรมาธิการ ซึ่งรัฐบาลได้^๕ คงขนั้นได้พิจารณา
 ก่อน เพราะฉะนั้นเจ้าคุณนายกจึงได้รับว่า จะรับร่างพระราชบัญญัติ
 นี้ไปให้กรรมาธิการนั้นพิจารณาโดยด่วน และจะได้^๕ แสดงความประสงค์
 ของรัฐบาลไปด้วยว่า อยากจะให้^๕ ออกในข้อนี้ภายในปี พ.ศ. ๒๔๗๖ นี้
 ข้าพเจ้าเข้าใจว่าการที่ทำเช่นนั้น น่าจะ^๕ พอแก่ความประสงค์ของท่านสมาชิก
 ทั้งหลายแล้ว

นายมงคล รัตนวิจิตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครศรีธรรมราช
 กล่าว^๕ ว่า ถ้ารัฐบาลจะรับไปทำ และรับรองว่าจะออกใน พ.ศ. ๒๔๗๖
 ข้าพเจ้าคนหนึ่งเห็นว่า ควร^๕ มอบให้ แต่ว่าถ้ารวมกับเรื่องอื่นๆ มากๆ
 เป็นเรื่องที่เราเห็นอยู่ทุกฝ่ายแล้ว ว่าไม่ยุติธรรม และเราจะ^๕ เก่งได้ทำไม
 ว่าจะกระทบกระเทือนถึงเรื่อง^๕ นั้นเรื่องนี้ ไม่เป็นเรื่องเฉย คือว่าก่อน
 พระราชบัญญัติ^๕ นี้ ค้าเราเป็นอยู่ได้ พระราชบัญญัติ^๕ นี้เพิ่งจะออกมาเมื่อ

ปี พ.ศ. ๒๔๗๔ นี้เอง ก็โดยอำนาจอันหนึ่งอันเดียวของศาลอุทธรณ์
 ก่อนที่เราอยู่ต่างประเทศเขายังนิยม ภายหลังทำไมจะไม่นิยม ข้าพเจ้า
 ไม่ทราบ รัฐบาลจะรับไปแต่ระออกภายใน พ.ศ. ๒๔๗๖ แล้ว ข้าพเจ้า
 ก็ยอมให้ไปโดยความเคารพ แต่รัฐบาลก็รู้หรือไม่ว่า กรรมวิธีการยิ่ง
 ไม่มีเวลา ฉะนั้นข้าพเจ้าขอเสนอว่าให้ออกในสภา ฯ นี้

พระพิณิจนากร วัชรอง

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่่า ข้าพเจ้าจะได้แยกปัญหา
 เป็น ๒ อย่าง...

นายมงคล รัตนวิจิตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครศรีธรรมราช
 กล่าวว่่า ข้าพเจ้าขอถามรัฐบาลว่าจะออกภายใน พ.ศ. ๗๖ ได้หรือไม่
 ถ้าออกได้ พ.ศ. ๒๔๗๖ แล้ว ข้าพเจ้าว่าสภา ฯ นี้คงยอม

นายกรัฐมนตรี้ กล่าวว่่า ข้าพเจ้าขอตอบว่่าจะพยายาม แต่
 ต้องถามกรรมวิธีการเขาเสียก่อน

นายมงคล รัตนวิจิตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครศรีธรรมราช
 กล่าวว่่า แต่ข้าพเจ้าเห็นว่าเรื่องนี้ไม่ยากอะไรเลย พวกเราทำกันได้
 ที่เดียว

นายกรัฐมนตรี้ กล่าวว่่า ข้าพเจ้าก็เห็นว่า ข้าพเจ้าทำได้
 เหมือนกัน มันต้องเป็นระเบียบเสียก่อน

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่่า ว่าอย่างไร เจ้าของญัตติ
สั่งให้ปรึกษาในนี้

นายไต้ ปาณิกบุตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าวว่่า
มีความสำคัญอย่างที่สุดมาชิกผู้หนึ่งได้ กล่าวแล้ว ข้าพเจ้าไม่อยากจะ
พูดมาก ถัดจะเสียเวลา คือเรื่องกฎหมายก่าตั้งจะเอฟเฟกต์ (Effect)
คนเราทุก ๆ นาที อยากจะให้คนอื่นชื่นใจเท่านั้นเอง ข้าพเจ้าเองทำไม่ได้
แต่ก็เลิกทำการงานอะไร ไม่ทำอีก ทำคนเดียวทำผิดไปนิดเดียว อาจารย์
ที่ต่อหน้าเช็ดเนื้อไปเป็นชิ้นๆก็ยอม ไม่ยากอะไรเลย เพราะฉะนั้นจึง
จึงวอน ไม่ใช่จะไปบังคับแต่จะมาควบคุมงานเท่านั้นทำไม่ได้ จะมาสั่ง
อยู่ในที่นี้ไม่ได้ เพราะฉะนั้นถ้าว่ารัฐบาลยืนยันว่าออกในบั้นนี้แล้วด้วย
ความเคารพ ไม่คิดใจ พอใจแล้ว

นายกรัฐมนตรี้ กล่าวว่่า ขออนุญาตให้หม่อมเจ้าวรรณไวทยากร
วรรณวรรณ ทรงแถลง

ทำการแทนประธานสภา ฯ อนุมติ

หม่อมเจ้าวรรณไวทยากร วรรณวรรณ ทรงกล่าวว่่า อุปถัมภ์ซึ่ง
ท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมได้กล่าวนั้นมีอยู่อย่างหนึ่ง ว่า
เกี่ยวข้องกับหนังสือสัญญาทางพระราชไมตรี กับเกรงว่านานาประเทศ
อาจจะท้วงมา ขอสมควรจะพิจารณา แต่ความเห็นส่วนตัวของข้าพเจ้า
ฐานที่เป็นทปปรึกษา ข้าพเจ้าเห็นว่า ถ้ามีอุปถัมภ์เช่นนั้น ก็อาจจะถูกต้อง

ได้ แต่ว่าเมื่อมีอุปสรรคกระทบกระเทือนถึงสัญญาทางพระราชไมตรี แล้ว จะต้องถามความเห็นของกระทรวงการต่างประเทศด้วย ที่ข้าพเจ้าพูด พูดในฐานะเป็นที่ปรึกษา เป็นความเห็นส่วนตัวข้าพเจ้า เพื่อจะให้เห็นว่า ข้าพเจ้าเองเห็นว่า สอดคล้องกันได้ แต่ว่าตามทางการรัฐบาลจะตอบใน หนึ่งยังไม่ได้ ข้าพเจ้าเห็นว่ายังไม่ชอบด้วยระเบียบ หรือว่าถ้าท่าน รัฐมนตรีว่าการ กระทรวง การ ต่าง ประเทศ รับรอง ใน หนึ่งได้ แล้ว หารือ พิจารณาต่อไปก็ไม่ขัดข้องอุปสรรคที่ใดกล่าวแล้ว เรื่องเป็นอย่างนี้

นายไต้ ปาณิกบุตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าวถึง เรื่องสัญญาทางพระราชไมตรี ข้าพเจ้าไม่เข้าใจเลย ไม่มีความรู้ ในเรื่องทางทูต ทางสัญญา แต่มานึกในความคิดใจๆ ว่า สมมุติว่า เราเป็นฝรั่ง มีเพื่อนคือสยาม มีกฎหมายอะไรที่บ้าง อยู่อันหนึ่ง ที่ กัดขุดเมืองแล้วสยามจะเลิก ข้าพเจ้ามองไม่เห็นที่ฝรั่งใดๆ จะมีเสียง มองไม่เห็นที่คิดกันใจๆ เพราะข้าพเจ้าไม่เคยเป็นทูต ไม่เข้าใจในการทูต แต่นอกจากนี้กฎหมายวิธีพิจารณาไม่ใช้เพราะคนไทย ใช้ตัดสิน คนคนต่างดาวที่เข้ามาอยู่ในสยาม อยู่ในร่มศาลแห่งสยาม เพราะฉะนั้น ข้าพเจ้าเข้าใจว่า ฝรั่งทุกชาติที่มีทางพระราชไมตรีคงจะตั้งใจมาก เพราะ ฉะนั้นจึงกล้ายืนยันอย่างใจๆ ว่าไม่มีความกระทบกระเทือนเลย และอีก อย่างหนึ่ง หากว่าในบางขณะรัฐบาลเก่าออกกฎหมายไปนิดเดียว เพียง

แต่ถนอนออกไปคิดเดี่ยวเท่านั้น ไม่กระทบกระเทือนเลย ข้าพเจ้าเข้าใจ
อย่างงี้ๆอย่างนั้น จึงมองไม่เห็นทางเลยว่าจะกระทบกระเทือนทาง
พระราชไมตรี สว่างพอใจในข้อที่ทำเช่นนั้น

นายเนย สุจิมา ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี กล่าวว่
ข้าพเจ้าได้ฟังเรื่องความเห็นของการก่อกบฏคณะอุทธรณ์ นมาได้ ๒ วันแล้ว
ในนามของข้าพเจ้าเป็นสมาชิก และในนามข้าพเจ้าเป็นทนาย ใน
เวลานี้ข้าพเจ้าขอแถลงความจริงใจของข้าพเจ้าให้ที่ประชุมว่า เราเชื่อ
เครดิตเนคิบันจิตต์สยามของเราหรือยัง ข้อ ๑ ข้อ ๒ นั้นเป็นการ
ควรหรือยัง ที่เราจะยอมให้ก่อกบฏความอุทธรณ์ในข้อเท็จจริง จำคุก
๑ วัน ข้อ ๓ เราจะต้องเป็นห้องถึงต่างประเทศหรือไม่ ที่เราต้องดูถูกเรา
ในเรื่องนี้เราใช้พิจารณาถนัดไปมา ในนามเป็นสมาชิกและในนาม
ทนายความ ข้าพเจ้าขอกราบเรียนว่า ความเห็นเรื่องรัฐบาลได้
พิจารณาดีแล้ว เพื่อจะได้พิจารณาทุกจุดทุกทาง ข้าพเจ้าขอรับรอง
ด้วยเกียรติยศว่า เนคิบันจิตต์สยามเป็นผู้ทรงคุณคุณิอย่างยิ่ง ตัดสิน
จำคุก ๑ วัน ข้าพเจ้าเห็นว่าไม่ควรอุทธรณ์ และขอเสนอประธาน
ลงมติว่าจะให้รัฐบาลรีบไปพิจารณา หรือจะให้ตกลงในสภา ฯ น

หลวงประดิษฐ์มนูธรรม กล่าวว่ ปัญหาที่ยังคงอยู่ในเวลานี้
เกี่ยวแก่เรื่องกำหนดเวลาเท่านั้น ความจริงรัฐบาลก็ยอมรับว่ากฎหมาย
อันนี้ถึงถึงความยุติธรรม ฝ่ายสมาชิกก็มีความเห็นว่า ถ้ารัฐบาลจะ

รับหลักการไปพิจารณาแล้วก็ไม่มีการคัดค้านประการใด เพียงแต่
กำหนดเวลาเท่านั้น ที่ท่านที่ปรึกษาอธิบายนั้นข้าพเจ้าเห็นว่า เรา
จะตกลงได้อย่างอื่น ตามปกตินั้น ถ้าหากว่าไม่มีอุปสรรคอันใด รัฐบาล
จะทำให้เสร็จในปี พ.ศ. ๒๔๗๒ แต่ก็มีเหตุสุดวิสัยแล้ว นำมาถดถอย
ดีกว่า ถ้าตกลงอย่างนี้ เรืองนกเบนอันแล้วกันไป

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่ รัฐบาลได้รับรองแล้ว
ตามที่ตกลงประติษฐ์ ฯ แนะนำ เพราะฉะนั้นถ้าไม่มีผู้ใดขัดข้อง ควรจะ
ให้ ใจตรับหลักการเสียก่อน หรือจะส่งไปให้รัฐบาลไปก็ได้

พระยานิติศาสตร์ไพศาล กล่าวว่ รับหลักการแล้ว ต้องส่ง
กรรมวิธีการ

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่ กรรมวิธีการมีอำนาจให้
รัฐบาลพิจารณาเสียก่อน

พระยานิติศาสตร์ไพศาล กล่าวว่ เดียวนี้พูดจ้รับ ถ้ารับ
หลักการแล้ว ส่งรัฐบาล คือเป็นเซคกันวิคิด

นายไต้ ปาณิกบุตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าวว่
ข้าพเจ้าอยากจะฟังคำอธิบายจากรัฐมนตรี

พระยานิติศาสตร์ไพศาล กล่าวว่ สภา ฯ รับหลักการแล้ว
ไปส่งรัฐบาลตามวิธีการ

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่ ที่ข้าพเจ้าขอให้ ใจตรับ
หลักการก่อน มีความเห็นดังนี้ ตามข้อบังคับแล้วต้องส่งกรรมวิธีการเป็น

ของแน่นอน แต่กรรมวิธีการอาจจะไม่ขอให้ใครออกความเห็นก็ได้ แทนที่จะให้ผู้หนึ่งผู้ใดออกความเห็น ส่งไปให้รัฐบาลแล้ว เรากำหนดเวลาว่า ภายในพ.ศ. นี้ก็ได้เหมือนกัน ขยใจใน ๒ ชั่วโมง

นายกรัฐมนตรี ขออนุญาตให้หม่อมเจ้าวรรณไวทยากร จรจรณ ทรงแถลง

ทำการแทนประธานสภา ฯ อำนวยดี

หม่อมเจ้าวรรณไวทยากร จรจรณ ทรงกล่าวว่า ข้าพเจ้าเห็นว่า รัฐบาลรับหลักการไปได้ เพราะรัฐบาลก็ได้บอกแล้วว่า เห็นชอบด้วยหลักการอันนั้น และท่านสมาชิกส่วนมากก็ได้แสดงว่า เห็นชอบด้วยหลักการเช่นนั้นแล้ว แต่ว่าตามที่คุณหลวงประดิษฐ ฯ ได้เสนอมานี้ ถ้าจะไปร่างขึ้นเป็นกฎหมายที่จะออก กรรมวิธีการเห็นว่า มื่อปลัดคณจะดูดวงไม่ได้ และรัฐบาลเห็นชอบด้วยแล้ว ซึ่งข้าพเจ้าเอง ในฐานะที่เป็นที่ปรึกษา ถ้าจะเกี่ยวกับต่างประเทศแล้ว ถ้ามีอุปสรรคที่ดูดวงได้ แต่ถ้าหากว่ามีอุปสรรคที่ดูดวงไม่ได้แล้ว รัฐบาลก็จะรายงานต่อสภา ฯ และชี้แจงเหตุผล และสมาชิกก็จะได้อีกโอกาสอภิปรายกันในข้อที่ว่ารับรองว่าอุปสรรคนั้นเป็นอุปสรรคที่ดูดวงไม่ได้หรือไม่ ตกกลงตามที่คุณหลวงประดิษฐ ฯ เสนอนั้น ก็ควรจะเป็นที่พอใจแก่ทางฝ่ายสมาชิก และทางฝ่ายรัฐบาล คือรับหลัก โดยมีเงื่อนไขไว้หน่อย ในส่วนอุปสรรคที่อาจจะกระทบกระเทือนถึงสัญญาทางพระราชไมตรี ตามที่ข้าพเจ้าเข้าใจ

เป็นเช่นนั้น หักการในความยุติธรรมเป็นหน้าที่ของท่านสมาชิกและทางฝ่ายรัฐบาลก็ยอมรับหักการแล้ว ตามที่ข้าพเจ้าเข้าใจ แต่ว่าถ้าหากว่าอาจจะมียุติธรรมเกี่ยวกับต่างประเทศ เพราะยุติธรรม ท่านรัฐมนตรีกระทรวงยุติธรรมได้กล่าวไว้แล้วว่า อาจจะไม่ได้ เพราะฉะนั้นรับหักการ โดยไม่เงื่อนไขได้ว่า ถ้ามีอุปสรรคอันต่องไม่ได้แล้ว รัฐบาลจะมาแถลงและเปิดโอกาสให้อภิปรายกัน

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวไว้ เข้าใจว่า ก่อนที่จะลงมติสมาชิกคงจะเข้าใจในข้อชี้แจงของท่านที่ปรึกษา และห้วงประคิษฐ์ ฯ แล้ว เพราะฉะนั้น ในชั้นนี้ จะได้ ใจคใน เรื่อง รับ หัก การ หรือ ไม่ รับ หัก การ ท่านผู้ใดเห็นว่า ควรจะรับหักการแห่ง พระราชบัญญัตินี้ พิจารณาต่อไป โปรดยกมือขึ้น เป็นส่วนมากแล้ว ในเรื่องรับหักการอันนี้ เราจะยังไม่ส่งกรรมาธิการที่สภา ฯ นั้นตั้งไว้ก่อน ส่งเรื่องไปให้รัฐบาลพิจารณาเสียก่อน เมื่อมีอุปสรรคอย่างใด รัฐบาลจะได้เสนอภายหลัง ถ้าหากว่ารัฐบาลเห็นว่าไม่มีอุปสรรคอย่างใด รัฐบาลจะพยายามส่งมาภายในการประชุมสมัยนี้ ซึ่งเราจะมีต่อไปอีกถึง วันที่ ๓๑ มีนาคม เมื่อส่งมาขอให้กรรมาธิการซึ่งสภา ฯ นั้นตั้งไว้ พิจารณาเรื่องต่อไป

ขุนสุมหารทิตะคดี ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าวไว้ ที่ข้าพเจ้าพูดติดงวนไวยังค้างอยู่ คือว่าที่จะขอใบรัฐบาลนี้ ขอใบไว้เพื่อออกและแก้กฎหมายอื่นอีก

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวคือ ท่านผู้ใดเห็นว่าควรขอใบ
ดวงหน้า โปรดปรนมือขึ้นเวลาน

ดมาซิกทั้งหลายได้ปรนมือเพื่อแสดงความรักในรัฐบาล

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวคือ ค่อยไปขึ้นเป็นรายการคณะ
กรรมวิธีการสอบสวนสดหวงประติษฐิมนุธรรม ว่าเป็นคอมมิวนิสต์หรือไม่
ในเรื่องนี้กรรมวิธีการได้เสนอความเห็น และรายงานการละเอียดในเรื่อง
ไต่สวนและแจกให้สมาชิกอ่านทราบทั่วกันแล้ว กรรมวิธีการได้มีความ
เห็นว่า หตวงประติษฐิ ฯ ไม่มีมตทินในเรื่องที่คงกล่าวหาเช่นนั้น
จึงมีปัญหาจะต้องพิจารณาในที่นี้แต่อย่างเดียว ว่าเราจะให้ความเห็นของ
กรรมวิธีการที่เสนอนั้นหรือไม่ หรือถ้าท่านผู้ใดจะมีข้อขัดข้องคัดค้านใน
เรื่องคำวินิจฉัยของกรรมวิธีการวินิจฉัยไปแล้วเช่นนั้น ก็โปรดคัดค้านเสีย
ในเวลาน

หตวงวรนิติปรีชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสตงทนคร กล่าว
ว่าข้าพเจ้าได้อ่านรายงานของกรรมวิธีการ สอบสวนสดหวงประติษฐิ ฯ ว่าจะ
เป็นคอมมิวนิสต์หรือไม่แล้ว และได้อ่านตลอดแล้วทุกประการ เท่าที่
สภา ฯ ได้ส่งไปให้ข้าพเจ้า มีความเห็นว่า เพื่อความบริสุทธิ์ของ
หตวงประติษฐิ ฯ กรรมวิธีการควรจะได้พิจารณาเค้าโครงการณ์ของ
หตวงประติษฐิ ฯ ด้วย เพราะเหตุว่าก่อนที่หตวงประติษฐิ ฯ จะถูกกล่าว
หาว่าเป็นคอมมิวนิสต์หรือไม่ เนื่องจากเค้าโครงการณ์ของหตวงประติษฐิ ฯ

ไม่ใช่เหตุอื่น เพราะฉะนั้นทำไมกรรมวิธีการจึงไม่ได้เอาเค้าโครงการณ์
 ของหัตถ์ประดิษฐ์ ๆ มารวมพิจารณาด้วย ข้อนี้ข้าพเจ้าสงสัย เพื่อ
 ความบริสุทธิ์ของหัตถ์ประดิษฐ์ ข้าพเจ้าจึงเห็นว่าสภา ฯ นี้ควรจะ
 ได้พิจารณาเค้าโครงการณ์ของหัตถ์ประดิษฐ์ ๆ ว่าเป็นอย่างไรด้วย และ
 กรรมวิธีการควรจะได้พิจารณาเค้าโครงการณ์ของหัตถ์ประดิษฐ์ ๆ ที่จะ
 นำเสนอสภา ฯ นี้ ความจริงข้าพเจ้ากับหัตถ์ประดิษฐ์ ๆ ไม่มีอะไร
 กัน ข้าพเจ้าเป็นเพื่อนกับหัตถ์ประดิษฐ์ ๆ และก้ข้าพเจ้าไม่มีเจตนา
 ร้ายแก่หัตถ์ประดิษฐ์ ๆ เลย แต่ว่าเพื่อความบริสุทธิ์ของหัตถ์ประดิษฐ์ ๆ
 เพื่อให้ความซื่อใจของประชาชนสืบไป ข้าพเจ้าจึงขอเสนอว่า สภา ฯ
 นี้ควรจะได้พิจารณาเค้าโครงการณ์ของหัตถ์ประดิษฐ์ ๆ ประกอบ การ
 พิจารณาในเรื่องนี้ด้วย

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่่า ก่อนที่จะดำเนินการต่อไป
 เรื่องนี้เป็นการศึกษาญัตติ ซึ่งเจ้าของญัตติเสนอไป กรรมวิธีการ
 เท่าที่ข้าพเจ้าได้อ่าน คือความว่่า คำร้องหรือญัตตินั้นไม่ได้เกี่ยวข้องให้
 พิจารณาเค้าโครงการณ์อันนั้น เพราะฉะนั้นจึงใคร่จะให้เจ้าของญัตติ
 แสดงความใหม่ในญัตตินั้นเสียก่อน ถึงความเข้าไปถึงที่หัตถ์ประดิษฐ์ ฯ
 อภิปรายหรือไม่

นายพัก ณ สงขลา ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุตรดิตถ์ กล่าวว่่า
 ญัตติที่ข้าพเจ้าเสนอขึ้นไม่ใช่เนื่องจากการกระทำของบุคคล เนื่องจาก

ความคิดความเห็นของบุคคล การที่พระยามโน ฯ กล่าวถึง คณะ
 รัฐมนตรีส่วนน้อยมีความเห็นไปทางคอมมิวนิสต์ ไม่ได้พาดพิงไปถึงเค้า
 โครงการนั้น ข้าพเจ้าเข้าใจว่าไม่ได้แพร่หลายออกไป แต่ว่าอันนั้น
 เนื่องมาจากความคิดความเห็น ไม่ใช่เนื่องมาจากกรกระทำ แต่เพราะ
 เหตุว่าคุณหลวงประดิษฐ ฯ เป็นบุคคลสำคัญในคณะรัฐมนตรีส่วนน้อย
 นั้น ในการที่จะเข้าร่วมในกิจการของหลวงประดิษฐ ฯ ก็น่าจะรับพาดพิง
 เสียก่อนว่า มีความเห็นไปในทำนองคอมมิวนิสต์อย่างที่เจ้าคุณมโน ฯ กล่าว
 หาหรือไม่ เพราะเหตุว่าเค้าโครงการนี้ ไม่ใช่ปรากฏชัดแจ้ง ความคิด
 ความเห็นไปในทำนองคอมมิวนิสต์หรือไม่ ข้าพเจ้าไม่ได้มุ่งไปในเค้าโครง
 การณ์ ๆ นั้นไม่ได้แจ้ง เค้าโครงการอื่นเป็นความคิดความเห็นเท่าที่
 อธิบาย ก็เนื่องจากเป็นความเห็นความคิดท่านเองเดียวกันกับเท่าที่เขียน
 เค้าโครงการนั้นเอง แต่ที่กรรวมการได้สอดคล้องความเห็นนั้น ตรง
 กับความมุ่งหมายของข้าพเจ้าแล้ว

หลวงวรินทร์ปรีชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสกลนคร กล่าวถึง
 ยังมีผู้รับรองอีก ๒ ท่าน ขอให้แต่งตั้งมาว่ามีความเห็นอย่างไร

นายมงคล รัตนวิจิตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครศรีธรรมราช
 กล่าวว่า ข้าพเจ้าเป็นคนหนึ่งที่รับรองญาติ และตามที่เจ้าของญาติ
 เสนอมานั้น เราพูดกันตรงตามความประสงค์นั้นแล้ว

นายไต้ อันทรประชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสุพรรณบุรี กล่าว
 ว่า ข้าพเจ้ามีความเห็นตรงกับเจ้าของญาติที่เสนอมานั้นเหมือนกัน

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่่า เมื่อเจ้าของญัตติมีความเห็นตรงตามความมุ่งหมายที่กรรมาธิการได้อธิบายมาในเรื่องนี้ เพราะฉะนั้นสมาชิกก็จะเสนอความหมายต่างไปจากเจ้าของญัตติซึ่งหมายถึงนั้นเห็นจะเป็นอันตกไปในทันที

หลวงวรนิติปรีชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสกลนคร กล่าวว่่า ข้าพเจ้าแน่ใจว่่า เรื่องที่สมาชิกผู้นั้นเสนอขอให้สอบสวนหลวงประดิษฐไพเราะนั้นมาจากหลวงประดิษฐไพเราะเขียนเค้าโครงการนั้นขึ้นในสมัยพระยามโนฯ ไม่ใช่เหตุอื่น เพราะฉะนั้นก็ทำไม่เต่า ไม่นำเค้าโครงการนั้นมาพิจารณาในการสอบสวนหลวงประดิษฐไพเราะ ด้วย ว่่าความคิดความเห็นของหลวงประดิษฐไพเราะในเค้าโครงการนั้นจะเป็นอย่างไร ข้าพเจ้าไม่เข้าใจเลย ว่่าทำไมจึงไม่พิจารณาเค้าโครงการนั้นด้วย ในข้อนี้ข้าพเจ้าขอให้ประธานกรรมาธิการทรงอธิบายว่่าเพราะเหตุใด

ด. เตียม ศรีพิสิฐ ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครปฐม กล่าวว่่า ตามที่สมาชิกผู้นั้นได้เสนอขอให้ตั้งกรรมาธิการเพื่อซักฟอกหลวงประดิษฐไพเราะ ว่่าจะเป็นคอมมิวนิสต์หรือไม่นั้น เจ้าของญัตติต้องการทราบถึงสภาพของความคิดความอ่านของคุณหลวงประดิษฐไพเราะ ว่่าจะเป็นความคิดความอ่านที่เป็นคอมมิวนิสต์หรือไม่ และก็ได้ตั้งกระทู้ถามหลวงประดิษฐไพเราะ ด้วยกระทู้ถามต่าง ๆ ซึ่งจะชักจูงให้ความเห็นว่่า ความคิด

ความอ่านนั้นเป็นคอมมิวนิสต์หรือไม่ เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าเห็นว่า ถ้าหากว่าสภาฯ นี้จะได้เห็นว่า ความคิดความอ่านของท่านกรรมาธิการซึ่งจะชักจูงถามความคิดความอ่านของ หาดวงประดิษฐ์ฯ จะเป็นความคิดที่นิยมไปในทางคอมมิวนิสต์หรือไม่ ถ้าหากว่าในที่ประชุมนี้เห็นว่าความคิดความอ่านซึ่งกรรมาธิการได้ ได้ถามหาดวงประดิษฐ์ฯ ซึ่งเกี่ยวกับทางที่จะให้แต่เห็นว่าเป็นคอมมิวนิสต์หรือไม่ ถ้าหากว่าสภาฯ นี้ได้เห็นแล้วว่าคำชักฟอกของกรรมาธิการ เป็นที่พอใจของสภาฯ ข้าพเจ้าเห็นว่าก็น่าจะให้เป็นที่หน้าของสภาฯ ที่จะลงมติว่า คำชักฟอกของคณะกรรมาธิการนั้นจะใช้ได้หรือไม่ ซึ่งผู้เสนอและผู้รับรองก็ได้รับแล้ว ว่าเป็นการที่ล้มความต้องการที่ตั้งใจเสนอไปแล้ว เพราะฉะนั้นใครที่จะให้ที่ประชุมลงมติในคำชักฟอกของคณะกรรมาธิการนั้นว่า จะเป็นคำชักฟอกที่พึงประสงค์แล้วหรือยัง ถ้าหากว่าคำชักฟอกของคณะกรรมาธิการเป็นที่พึงประสงค์แล้ว ก็ควรจะได้รับพิจารณาได้ทีเดียว

นายมนูญ บริสุทธิ์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดสุพรรณบุรี กล่าวว่าจะเรื่องนั้นเพื่อจะตัดเวตาให้สั้นเข้า ที่มีสมาชิกผู้หนึ่งเสนอว่าคณะกรรมาธิการควรพิจารณาเค้าโครงการณ์ของหาดวงประดิษฐ์ฯ ด้วย ว่าจะเป็นคนคอมมิวนิสต์หรือไม่ เท่ากับเห็นความเห็นว่ากรรมาธิการทำงานไปนี้ไม่ถูกต้อง เห็นว่าสมาชิกผู้หนึ่งเขาคำน เขาก็ควรแสดงความเห็นในเรื่องจรรยาบรรณการได้ส่วน ถ้าเห็นด้วย เขาก็ยกมือ ถ้าไม่เห็นด้วย ก็ไม่ยกมือ

ผู้เสนอเดิมว่ากรรมาธิการทำถูกต้องตามความประสงค์ของเขาแล้ว จึงขอ
สภาฯ นิ่งงมคิดว่า เราจะรับรองรายงานนั้นหรือไม่

ขุนวรสิทธิ์สุทรคุณเดชะ ผู้แทนราษฎรจังหวัดหนองคาย กล่าวถึง
รายงานการประชุมครั้งที่ ๑ ของคณะกรรมาธิการมีความว่าอย่าง
หนึ่งว่ามติสภาฯ ที่องค์การกล่าวหาว่าเป็นคอมมิวนิสต์ แต่ก็พดิกหน้าไป
แต่ว่าพดิกไปก็คงมีความอย่างเดียวกัน มีคำกล่าวหาว่า เป็น
คอมมิวนิสต์เหมือนกัน เรามาให้เจ้าของผู้เสนอว่าเขามีความประสงค์
อย่างไร ก็ถ้าหากว่าผู้เสนอประสงค์ไปอย่างอื่นแล้ว ก็หาประโยชน์
มิได้ ข้าพเจ้ามีความประสงค์ว่า หัวข้อทางที่สุด คือญัตตินั้นเป็น
อย่างไรแน่ ควรจะเอาญัตตินั้นมาอ่านสักครั้งหนึ่งในที่ประชุมจะดีกว่า แล้ว
เราจึงจะวินิจฉัยว่ามีความมุ่งหมายอย่างไรในที่นี้

นายกรัฐมนตรี ขออนุญาตให้หม่อมเจ้าวรรณไวทยากร วร
วรรณ ทรงแถลง

ทำการแทนประธานสภาฯ อนุมัติ

หม่อมเจ้าวรรณไวทยากร วรวรรณ ทรงกล่าวว่า ญัตตินั้นอยู่
ในวรรค ๒ ของรายงานแล้ว คือตามทางพิจารณาของคณะกรรมาธิการ
ก็ได้พิจารณาข้อนี้โดยละเอียดละออ และได้ถามความเห็นของท่านผู้
เชี่ยวชาญทั้ง ๒ แล้วด้วย และความตกลงในข้อนี้ได้ตกลงเป็นเอกฉันท์
คือหมายความว่า ทว่าคำกล่าวหาว่านั้น หมายความว่าอะไร คือหมาย

ความว่า เป็นคำกล่าวหาที่วกกันทางการเมือง ที่ตีฉันทินทาที่คำกริยาคำ
 วัตถุเช่นนั้น หรือเป็นข้อหาที่คณะกรรมการใช้คำว่าข้อหา ถ้าจะใช้
 เป็นคำอังกฤษก็แปลว่า คำกล่าวหาอันเป็นเยเนรดาปไปถึงบุคคลซึ่ง
 คำกล่าวหาทางการเมือง หรือเป็นข้อหาทางกฎหมาย ซึ่งภาษาฝรั่ง
 ใช้ว่า อินดิทเมนท์ คณะกรรมการเมื่อได้พิจารณาญาติติของสภา ฯ
 แล้ว เห็นเป็นเอกฉันท์ว่า หมายความว่าถึงคำกล่าวหาทั่วไป ไม่ใช่ข้อหา
 ทางกฎหมาย และหน้าที่ของกรรมการในการที่จะสอบสวน ก็ไม่ใช่
 หน้าที่จะเป็นตุลาการ เหมือนประหนึ่งศาลพิเศษที่จะชำระ แต่หากว่า
 ให้ ไปพิจารณาหรือสอบสวนดูว่าตามความเห็นของ กรรมการ โดย
 อาศัยหลักกฤษฎีกาแล้ว ความคิดความเห็นของหลวงประดิษฐ ฯ จะเป็น
 คอมมูนิสต์หรือไม่ จึงได้ เมื่อได้ตีความในญาติตินั้นแล้ว กรรมการ
 ก็ได้ พิจารณากันและ ตกลงมติประกอบด้วยเหตุผล ตั้งแจ้งอยู่ในรายงานนั้น
 แล้ว คราวนี้ส่วนที่ท่านสมาชิกผู้หนึ่งขอให้ข้าพเจ้าแจ้งนอกขอบเขตที่
 ประเด็นที่คณะกรรมการได้ตกลงกันแล้ว ข้าพเจ้าเสียใจ ในฐานที่
 เป็นประธานกรรมการ ข้าพเจ้าแจ้งไม่ได้ แต่ว่ามีข้อพาดพิงอยู่เช่นนั้น
 ถ้าข้าพเจ้าจะไม่ชี้แจงเสียบ้าง ท่านสมาชิกหรือมหาชนก็อาจจะเข้าใจผิด
 ไปว่า ถ้าคณะกรรมการพิจารณาเค้าโครงการณ์ของหลวงประดิษฐ ฯ
 แล้ว อาจจะเห็นว่ามัตถกษณะเป็นคอมมูนิสต์ก็ได้ ในข้อนี้ในฐานที่
 เป็นประธานกรรมการ ข้าพเจ้าขอทำความเข้าใจไว้ ให้แน่ชัด ว่าหา

เป็นเช่นนั้นไม่ เป็นแต่คณะกรรมการเห็นว่าอยู่นอกประเด็น คือ
 ประเด็นอยู่ที่ความคิดความเห็นของหุดวงประดิษฐ์ฯ คือในต่างประเทศ
 กัด ถ้าไปบอกว่าคนนั้นเป็นคอมมิวนิสต์หรือไม่ เขาเอาหลักความคิดความ
 เห็นเป็นใหญ่ และวิธีดำเนินการที่ดำเนินตั้งที่คณะกรรมการได้ทำมาแล้ว
 แต่ถ้าประเด็นที่ขอมมามีอยู่ว่า เค้าโครงการนั้นมันลักษณะเป็นคอมมิวนิสต์
 หรือไม่ ปัญหาที่ไปอีกรูปหนึ่ง ซึ่งจะต้องพิจารณากันหลายอย่าง และ
 ถ้าเป็นเช่นนั้นแล้ว ข้าพเจ้าก็คงจะไม่ได้รับเป็นประธานฯ เพราะข้าพเจ้า
 ได้แสดงความเห็นต่อมหาชนโดยเปิดเผยแล้วในขณะนั้นแล้วว่า ตาม
 ความเห็นของข้าพเจ้าซึ่งได้เคยอ่านเค้าโครงการแล้วว่า ไม่มีลักษณะเป็น
 คอมมิวนิสต์ เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าก็จะไม่ได้ตั้งอยู่ในฐานะที่เบงกต่าง แต่
 ในการที่ข้าพเจ้าได้รับเป็นประธานกรรมการ ข้าพเจ้าเข้าใจดีคิดว่า
 ประเด็นว่า หุดวงประดิษฐ์ฯ เป็นคอมมิวนิสต์หรือไม่ คือเกี่ยวกับความ
 เห็นความคิด ทำนองความเห็นของหุดวงประดิษฐ์ฯ ว่าในทางการเมือง
 และในเจตนาและในต่อไป มีความคิดความเห็นเป็นคอมมิวนิสต์หรือไม่
 เกี่ยวกับนโยบายการเมืองที่หุดวงประดิษฐ์ฯ ได้ดำเนินมาแล้ว และดำเนิน
 อยู่ และจะดำเนินต่อไป ตามความเข้าใจของข้าพเจ้าที่เป็นกรรมการ
 ได้เข้าใจประเด็นดังที่พิจารณาอยู่นั้นณบัดนี้แล้ว

ร.ท. ทองคำ คล้ายโอภาส ผู้แทนราษฎร จังหวัดปราจีนบุรี
 กล่าว ว่า ตามที่ท่านกรรมการได้ยกเอาข้อความคิดความเห็นของหุดวง

ประดิษฐ์ฯ ขึ้นมาก่อน ข้าพเจ้าเห็นด้วยทีเดียว พุดตามความรู้ดี
 ของข้าพเจ้าเอง ข้าพเจ้าเห็นว่า ค่าโครงการนี้ไม่ใช่โครงการนี้อย่าง
 เช่นข้าพเจ้าร่างหนังสือทั้งไว้เป็นต้น ใครจะเอาร่างหนังสือของข้าพเจ้า
 ไปบอกข้าพเจ้าได้เขียนอย่างนั้น เห็นจะไม่ถูกแน่ ความรู้ดีของ
 ข้าพเจ้าเป็นเช่นนี้ ข้าพเจ้าเห็นด้วยอย่างยิ่งที่จะเอาค่าโครงการนี้ไม่ได้
 ค่าโครงการนี้มันยังแก้ได้อีก เหมือนอย่างหนังสือที่ข้าพเจ้าร่างนั้น
 ข้าพเจ้าร่างแล้ว ข้าพเจ้าอาจจะแก้ไปอย่างไรก็ได้

หลวงวรินทร์ปรีชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสตูลนคร กล่าวว่า
 ข้าพเจ้าเห็นว่า ผลทั้งหลายย่อมมาจากเหตุ และก็คิดแน่ใจว่าคำกล่าว
 หาในเรื่องนี้เนื่องมาจากเหตุ ก็คงเนื่องมาจากค่าโครงการนี้ที่หลวง
 ประดิษฐ์ฯ ได้เขียนขึ้น ก็เมื่อว่าไม่มีค่าโครงการนี้แล้ว จะสอบสวน
 หลวงประดิษฐ์ฯ ว่าจะเป็นคอมมิวนิสต์ทำไม หลวงประดิษฐ์ฯ ทำผิด
 อะไร ก็หลวงประดิษฐ์ฯ ไม่ทำผิด เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าเห็นว่าไม่จำเป็น
 ที่จะพิจารณาว่าท่านนั้นมีความผิดหรือไม่ เมื่อสอบสวนความคิด
 ความเห็นของหลวงประดิษฐ์ฯ จะมาสอบสวนเวลานี้ หลวงประดิษฐ์ฯ
 จะเห็นอย่างไรไม่จำเป็นอะไรเลย เพราะเหตุว่าหลวงประดิษฐ์ฯ ไม่ได้
 ทำอะไรเลยในเวลานี้ การที่สอบสวนหลวงประดิษฐ์ฯ ไม่จำเป็นเลย
 เพราะเหตุว่าไม่มีการกระทำอะไร ๆ สำหรับเวลานี้ค่าโครงการนี้ข้าพเจ้า
 คิดว่าเป็นมรดกของผู้เสนอญัตติขอให้ตั้งกรมวิชาการสอบสวน ก็เนื่อง

ด้วยเค้าโครงการอัน^๕นั้น^๕ของ^๕หุดวง^๕ประดิษฐ^๕ฯ เขียน^๕จน^๕ เพราะ^๕ฉะนั้น^๕จะ^๕ถือ^๕
ว่า^๕เค้า^๕โครงการ^๕นั้น^๕ไม่^๕เกี่ยว^๕กับ^๕ประเด็น^๕ ข้า^๕พเจ้า^๕ไม่^๕เห็น^๕ด้วย^๕กับ^๕ประธาน^๕
กรรมาธิการ^๕ หรือ^๕คณะ^๕กรรมาธิการ^๕ หรือ^๕ผู้^๕เชี่ยวชาญ^๕ก็ตาม^๕

ทำการ^๕แทน^๕ประธานสภา^๕ กล่าว^๕ว่า^๕ แต่^๕ความ^๕ประสงค์^๕มี^๕อยู่^๕ อย่างไร^๕
แต่^๕

หุดวง^๕วรนิติปรีชา^๕ ผู้^๕แทน^๕ราษฎร^๕จังหวัด^๕ัด^๕ถด^๕นคร^๕ กล่าว^๕ว่า^๕
ข้า^๕พเจ้า^๕เห็น^๕ว่า^๕สภา^๕ฯ^๕นั้น^๕จะ^๕ทำ^๕หน้า^๕ที่^๕ศาล^๕ใช้^๕หรือไม่^๕ เพราะ^๕เหตุ^๕ว่า^๕จะ^๕ต้อง^๕
พิจารณา^๕ว่า^๕หุดวง^๕ประดิษฐ^๕ฯ^๕ เป็น^๕อะไร^๕ หรือ^๕หา^๕ไม่^๕เค้า^๕โครงการ^๕ของ^๕
หุดวง^๕ประดิษฐ^๕ฯ^๕ เป็น^๕ความ^๕คิด^๕ความ^๕เห็น^๕อัน^๕หนึ่ง^๕ ของ^๕หุดวง^๕ประดิษฐ^๕ฯ^๕ ^๕
แต่^๕ว่า^๕หุดวง^๕ประดิษฐ^๕ฯ^๕ มี^๕ความ^๕เห็น^๕อย่างไร^๕เป็น^๕นอก^๕เรื่อง^๕ที่^๕เคย^๕ เพราะ^๕
เหตุ^๕ว่า^๕เรื่อง^๕นั้น^๕หุดวง^๕ประดิษฐ^๕ฯ^๕ ไม่^๕ได้^๕ทำ^๕อะไร^๕เลย^๕ จะ^๕ไป^๕พิจารณา^๕ถึง^๕
ว่า^๕หุดวง^๕ประดิษฐ^๕ฯ^๕ จะ^๕ทำ^๕อะไร^๕คิด^๕เห็น^๕อะไร^๕นั้น^๕ ข้า^๕พเจ้า^๕ไม่^๕เห็น^๕ด้วย^๕
เห็น^๕ว่า^๕ผิด^๕ทำ^๕ของ^๕ของ^๕ศาล^๕ หรือ^๕หลัก^๕ของ^๕การ^๕พิจารณา^๕ทั่วโลก^๕ ไม่^๕ถูก^๕
หลักการ^๕พิจารณา^๕ข้า^๕พเจ้า^๕เห็น^๕ว่า^๕เป็น^๕เช่น^๕ นั้น^๕

พ.ต.หุดวง^๕วณสิทธิพิชัย^๕ กล่าว^๕ว่า^๕ มี^๕สมาชิก^๕ผู้^๕หนึ่ง^๕คิด^๕ใจ^๕สง^๕สัย^๕อยู่^๕
ว่า^๕ ตาม^๕ที่^๕ประธาน^๕กรรมาธิการ^๕คณะ^๕นี้^๕หา^๕ได้^๕พิจารณา^๕เค้า^๕โครงการ^๕ของ^๕
หุดวง^๕ประดิษฐ^๕ฯ^๕ ด้วย^๕ไม่^๕นั้น^๕ ข้า^๕พเจ้า^๕มี^๕ความ^๕เห็น^๕ว่า^๕ เท่า^๕ที่^๕ประเด็น^๕
ของ^๕คดี^๕นี้^๕ ได้^๕ตาม^๕ความ^๕เห็น^๕ของ^๕ผู้^๕เสนอ^๕ญัตติ^๕ ทั้ง^๕ผู้^๕รับรอง^๕แล้ว^๕ ตรง^๕
กับ^๕ความ^๕เห็น^๕ของ^๕คณะ^๕กรรมาธิการ^๕แล้ว^๕ ไม่^๕มี^๕สมาชิก^๕คนอื่น^๕ใด^๕แก่^๕จะ^๕คัด^๕ค้าน^๕

และเห็นว่าถูกต้องแล้ว เห็นว่าประธานฯ ควรจะดำเนินการปรึกษาต่อไป โดยมีต้องฟังเสียงอย่างอื่น เมื่อมีผู้ใดจะเห็นอย่างอื่นก็ควรจะได้ขอ อนุมัติ แต่ไม่ใช่เวลานี้

นายกรัฐมนตรี ขออนุญาตให้หม่อมเจ้าวรรณไวทยากร วรวรรณ ทรงแถลง

ทำการแทนประธานสภาฯ อนุมัติ

หม่อมเจ้าวรรณไวทยากร วรวรรณ ทรงกล่าวว่า ตามที่ท่าน สมาชิกผู้หนึ่ง เข้าใจว่าอำนาจที่มอบไปยังคณะกรรมการ ทำให้คณะกรรมการมีสภาพเป็นศาลตุลาการนั้น ข้าพเจ้าต้องขอทักท้วงอย่างยิ่ง เพราะว่าการกระทำที่ดังกล่าวนั้นไม่ได้มีลักษณะเป็นตุลาการหรือเป็น ศาลแต่จะตามญัตติที่มีเพียงว่าหลวงประดิษฐฯ มีมรดกเป็นคอมมิวนิสต์ หรือไม่ ไม่ได้เกี่ยวกับความผิดทางกฎหมาย

นายพิภพ ฤกษ์ขจร ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุดรธานี กล่าวว่า ข้าพเจ้าขออธิบายถึงความมุ่งหมายซ้ำอีกครั้งหนึ่ง เท่าที่อธิบาย ไปแล้วเมื่อก่อน อาจจะไม่ได้แก่กระจำงก็ได้การที่ได้มีการเสนอญัตติ ให้พิจารณาหลวงประดิษฐฯ ว่าเป็นคอมมิวนิสต์หรือไม่นั้น ก็เนื่องจาก ๑ หลวงประดิษฐฯ เป็นสมาชิกประเภท ๒ ซึ่งพระเจ้าแผ่นดินได้ทรง แต่งตั้งขึ้นมา และเป็นบุคคลสำคัญคนหนึ่งที่สำคัญงานร่วมกับรัฐบาล เมื่อ สมาชิกคนหนึ่งถูกกล่าวหาโดยรัฐบาลพระยามโนฯ ว่าบุคคลคนนั้นมี ความ

คิดทำนองคอมมิวนิสต์ ค่ำกถ่ำวหำนไม่ใช้ค่ำกถ่ำวหำยจะเพาะในประเทศ
 สยาม แต่กระจายไปทั่วโลก ทุกๆ ประเทศ ประเทศทั้งหลายเขาจะมีเจ้า
 ใจสั่งสัยแหะหรือว่า สภำฯ นั้มีถ่ำวมากเป็นคอมมิวนิสต์ ในเมื่อบุคคลคน
 สำคัญเขำมรรวมในสภำฯ นั้ ถ้าหากว่าบุคคลคนนั้มีความเห็นคอมมิวนิสต์
 จริงๆ เพราะฉะนั้นก่อนที่เราจะรับรองคนๆ นั้เขำไว้ สภำฯ นั้ก่อนที่จะ
 ดำเนินกิจการไปร่วมกับรัฐบาล ก็ควรจะพิจารณาเสียก่อน ความคิด
 ความเห็นของคนนั้เป็นทำนองคอมมิวนิสต์หรือเปล่า ถ้าปรากฏชัดว่า
 ความคิดความเห็นของเขาเป็นไปในทางคอมมิวนิสต์แล้ว เราก็คงมตี
 ไม่ได้วางใจถอนออกจากสมำชิกภาพ ถ้าหากว่าหดวงประติษฐุฯ ไม่ใช่
 คนสำคัญ ก็ไม่จำเป็นจะต้องเส่นอญัตติคนนั้ หดวงประติษฐุฯ เป็น
 บุคคลสำคัญไม่ใช่แต่เฉพาะในประเทศเรา ต่างประเทศก็เห็นว่าเป็นบุคคล
 สำคัญ ก็จำเป็นอย่งยิ่งที่พิจารณาให้เขำปกติ คนที่สำคัญอยู่นั้มีความ
 คิดความเห็นอยู่ย่ำไร เมื่อสอบถ่ำวถ่ำวครั้งแล้ว ก็คงยืนยันอยู่
 อย่างนั้นแต่เป็นการถ่ำบถ่ำกันอย่งแจ่มแจ้ง ก็น่าจะพอว่า ความคิด
 ความเห็นของเขาแต่เดิมเป็นอย่งไรก็เป็นอย่งนั้น เพราะฉะนั้นจึงเส่นอ
 ญัตติคนนั้ อย่งนั้น

ขุนวรสิษฐุ์ศุภุณเวทย์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดหนองคาย ถถ่ำว่า
 ถถ่ำนสมำชิกถ่ำวเมอกกชอบอยู่ ขำพเจ้าขังใจในเรื่องญัตติ จำญัตติ
 ถถ่ำไปนั้นเป็นญัตติถถ่ำวหดวงประติษฐุฯ เป็นคอมมิวนิสต์ หรือมีความ

คิดเห็นในทางคอมมิวนิสต์ การที่เราจะวินิจฉัยก็อาจจะเป็นไปได้ทั้ง ๒
 อย่าง ๒ แง่ ถ้าหากว่าญัตติที่ตั้งไปนั้นเป็นญัตติที่ว่าหลวงประดิษฐฯ เป็น
 คอมมิวนิสต์หรือไม่ เราต้องวินิจฉัยเรื่องหนึ่ง แต่ญัตติว่าหลวงประดิษฐฯ
 มีความคิดความเห็นในทางการเมืองเกี่ยวกับคอมมิวนิสต์หรือไม่ เป็นอีก
 เรื่องหนึ่ง เคยจนกรรมาธิการทั้งหลายได้แสดงมาเมื่อถนนบอกเพียงว่าเป็น
 ความคิดความเห็นเท่านั้น ไม่ยืนยันว่า ญัตติของผู้เสนอเป็นอย่างนั้น
 เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าจึงอยากจะทราบว่า ก่อนที่เราจะวินิจฉัย ควรจะเอา
 ญัตติมาดูเสียก่อน ที่มีความอยู่นั้นเป็นอย่างไรแน่ เพราะเหตุว่า ถ้าหาก
 ว่าญัตตินั้นเขียนเป็นอย่างอื่น จะเขียนหรือแปลเป็นอย่างอื่นแล้วไม่ควร
 และไม่ควรที่จะดำเนินการอย่างนั้น

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวได้ว่า ที่จริงเรื่องญัตตินั้น ก่อนที่
 เราจะตั้งกรรมาธิการ สภาฯ นั้นเป็นคนตั้งไป ท่านชอบที่จะอ่านญัตติ
 โดยละเอียดแล้ว ไม่น่าจะมาถามในที่นี้เลย ว่ามีความมุ่งหมายอย่างไร
 นอกจากนั้นในรายงานของกรรมาธิการยังได้ออก ญัตติของท่านมา ทั้งดูก็ได้
 ลงไปอีก มีปัญหาว่า ท่านจะสนับสนุนความเห็นของหลวงวโรวณิติ ฯ อย่าง
 นั้นหรือ หรือรับรองความเห็นกรรมาธิการ

ขุนวรดิษฐ์ครุฑเวทย์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดหนองคาย กล่าวได้ว่า
 ถ้าอย่างนั้นท่านประธานจะถามทำไมว่า หมายถึงความว่าอะไร

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่าจะต้องอ่านกันทำไมอีก

ขุนวรสิทธิ์สุทรคุณเวทย์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดหนองคาย กล่าวว่าจะ
ก็เกิดความทู่เถียงกัน

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่าจะ ท่านเห็นทางไหน ทางฝ่าย
คัดค้าน หรือฝ่ายเห็นด้วย จะได้ง่ายในทางพิจารณา ไม่ใช่ว่าจะคัด
ค้านจนเฉย ๆ จะต้องออกความเห็นว่าจะเอาข้างไหน

นายกิมเต็ง สิ้นสุด ผู้แทนราษฎรจังหวัดราชบุรี กล่าวว่าจะ
เรื่องนี้มีผู้เสนอขึ้นราววันที่ ๔ มกราคม ก็กิจการที่ได้ดำเนินมาสำหรับ
กรรมวิธีการพร้อมทั้งผู้เชี่ยวชาญ ๒ ท่าน ก็ได้พิจารณามาเป็นเวลานาน
และท่านประธานกรรมวิธีการก็ได้ชี้แจงแล้ว เรื่องเหล่านี้พิจารณาโดย
รอบคอบถี่ถ้วนแล้ว มีความคิดเห็นเป็นอย่างไรร ท่านประธานก็กรุณา
สั่งให้แก้มาตราซึ่งทั่วถึงทุก ๆ ท่าน สภาซึ่งก็ได้ อ่านรายงานนี้โดยถี่ถ้วน
และรอบคอบแล้ว และเมื่อเปิดประชุม ผู้ใดคัดค้านอย่างหนึ่งอย่างใด
ก็คัดค้านมา ปรากฏตามเท่าที่เห็นว่าไม่มีผู้ใดคัดค้าน แล้วก็ขอให้
ประชุมลงมติเด็ดที่กิจการอันยังมีอีกมาก ลงมติว่าสำหรับค่าต่างหา
ว่าเป็นคอมมิวนิสต์จะเป็นคอมมิวนิสต์หรือไม่ ขอให้สภา ฯ รับหลักการ
ในเรื่องนี้ว่า จะเป็นคอมมิวนิสต์หรือไม่เป็นท่าน

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่าเป็นญัตติที่ไม่ถูก ถ้าจะเป็น
ว่า เราจะรับความเห็นของกรรมวิธีการหรือไม่จึงจะถูก

นายกิมเต็ง ลินฮุเสก ผู้แทนราษฎรจังหวัดราชบุรี กล่าววา
ถูกแฉเป็นขบวนการ

หุดวงวนิตีปรีชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสกลนคร กล่าววา ขอ
ประธานพูดอีกสักเล็กน้อย เพราะเหตุว่าเป็นเรื่องสำคัญ ความที่ประธาน
กรรมาธิการพูดเมื่อก่อนว่า สภา ฯ ไม่ได้สั่งหรือตั้งกรรมาธิการไปนั้น ไม่
ใช้คำต ขำพเจ้าไม่ได้กล่าววาคำต ขำพเจ้าว่าสภา ฯ นั้นต่างหากทำ
หน้าที่อย่างคำต ไม่ใช่กรรมาธิการเป็นคำต กรรมาธิการเป็นผู้รับใช้
สภา ฯ นั้นต่างหาก และขำพเจ้าเห็นว่าตามที่ท่านสมาชิกผู้เสนอญัตติได้
กล่าวเมื่อก่อนว่า มีคำกล่าวหา แม้แต่ต่างประเทศก็ตาม ว่าหุดวง
ประติษฐ์ ฯ เป็นคอมมิวนิสต์หรือไม่นี้ ขำพเจ้ายิ่งมีความเห็นว่า ทั้งนี้
ก็เนื่องจากเค้าโครงการณ์ของคุณหุดวงประติษฐ์ ฯ นั้นเอง เพราะเหตุว่า
พระยามโน ฯ ได้บีบสภา ฯ ก็ได้ขังว่าสมาชิกส่วนมากในสภา ฯ นั้น
ความคิดโน้มไปในทางคอมมิวนิสต์

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าววา ขอข้อมความเข้าใจผิด
ท่านมีความหมายว่า หลักการที่กรรมาธิการพิจารณานั้นยังไม่ละเอียดพอ
ขอให้พิจารณาเพิ่มเติมไม่ใช่หรือไม่

หุดวงวนิตีปรีชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสกลนคร กล่าววา
ขำพเจ้าเห็นว่าควรจะพิจารณาเพิ่มเติม และควรจะเอาเค้าโครงการณ์
ของหุดวงประติษฐ์ ฯ ด้วยมาพิจารณา

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวคือ ผู้ขอรับรองมา เมื่อมีผู้
รับรองจะได้ลงมติให้

ไม่มีผู้รับรอง

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวคือ เมื่อไม่มีผู้รับรองเป็นอน
ตกไป เพราะฉะนั้นก็อยู่เพียงปัญหาเดียวว่า สภา ฯ จะรับรายงาน
กรรมวิธีการที่เสนอมานี้หรือไม่ กรรมวิธีการที่เสนอมานี้มีความ
เห็นว่า เท่าที่ได้พิจารณาโดยละเอียดตั้งแต่แรก ว่าห้วงประติษฐาน
ไม่มีมติดังในเรื่องคำกล่าวหาว่าเป็นคอมมิวนิสต์เลย ถ้าสภา ฯ เห็นว่า
ควรจะรับคำพิจารณาของกรรมวิธีการชุดนั้น โปรดยกมือขึ้น

สมาชิกยกมือขึ้นพร้อมเพรียงกัน เป็นอันว่าสภา ฯ รับคำพิจารณา
ของกรรมวิธีการไว้

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวคือ ในฐานะที่ข้าพเจ้าเป็นประธาน
ของสมาชิก เจตนาที่สมาชิกถูกกล่าวหาว่ามติดังในเรื่องคอมมิวนิสต์
แต่บัดนี้สภา ฯ ก็ได้รับรองแล้วว่าไม่เป็นคอมมิวนิสต์ เพราะฉะนั้นข้าพเจ้า
ขอให้สมาชิกแสดงความชื่นใจต่อผู้ที่ถูกกล่าวหาด้วย

สมาชิกแสดงอาการชื่นใจโดยการปรบมือพร้อมกัน

ห้วงประติษฐานนุกรรม กล่าวคือ ข้าพเจ้าขอถือโอกาสขอบ
คุณท่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งหลาย ตลอดจนท่านกรรมวิธีการ
และท่านผู้เชี่ยวชาญในการที่ได้พิจารณา และสภา ฯ ได้ลงมติในเรื่อง

ที่ข้าพเจ้าได้ ม้มตทินมาในครั้งก่อน และข้าพเจ้าขอปฏิญาณให้สัตย์
 อีกครั้งหนึ่งว่า ความคิดเห็นของข้าพเจ้านั้นไม่ได้มีไปในทางคอมมิวนิสต์
 เลย แม้แต่ในเรื่องโครงการนี้เศรษฐกิจก็ได้พูดกันเมื่อก่อนก็ตาม ถ้าหาก
 ว่าท่านได้เทียบดูกับรายงานของท่านกรรมาธิการแล้ว ท่านก็คงจะวินิจฉัย
 ได้เอง ข้าพเจ้าไม่จำเป็นจะต้องพูดอะไรไปให้ยืดยาวอีก และขอ
 ขอบพระคุณท่านทั้งหลายด้วยจริงใจ และยินดีที่จะรับใช้สภานี้ และ
 ประจัญให้ถึงที่สุดสมบูรณ์ยิ่งขึ้นไป

นายกรัฐมนตรี กล่าวหาว่า เรื่องที่หลวงประดิษฐไพฑูริย์ ต่อรองหานี้ ที่
 จริงข้าพเจ้ารักษาความเป็นกลางไว้ ข้าพเจ้ารู้ดีในเรื่องเหล่านี้ แต่
 ข้าพเจ้าไม่อยากจะแสดงออกไปให้มหาชนเห็นว่า ข้าพเจ้าเข้าข้างหลวง
 ประดิษฐไพฑูริย์ หรือข้าพเจ้ามีใจเอนเอียงไปในทางนั้น เพราะฉะนั้นข้าพเจ้า
 จึงปิดเนือความเอาไว้ โนใจให้ เป็น ไปในทางที่บริสุทธิ์ดี ที่ข้าพเจ้ารู้สึก
 ว่าความยุติธรรมหนึ่งความยุติธรรมไม่พ้น ความยุติธรรมต้อง เป็น
 ความยุติธรรม เพราะฉะนั้นจะต้องกระจ่างแจ้ง ออกมาให้แต่เห็นชัดใน
 วันหนึ่ง เพราะฉะนั้นถึงแม้ว่าข้าพเจ้าจะรู้เต็มใจ ข้าพเจ้าก็ไม่ ขยาย
 ให้แต่เห็นให้ ฟัง นี้ ท่านจะแต่เห็นได้ว่า เมื่อวันที่ หลวงประดิษฐไพฑูริย์ ไป
 จากพระนคร ในเวลาที่ตั้งเรือ ข้าพเจ้าไปส่ง ข้าพเจ้าได้แสดงกิริยาอะไร
 หนึ่งสื่อพิมพ์ ก็คงแล้ว ทำไมข้าพเจ้าจึงแสดงกิริยาอย่างนั้น เพราะข้าพเจ้า
 รู้เต็มใจว่าไม่เป็นไปดังนั้น เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าจึงกล่าวทำ ถ้าว่าจะมีใคร

มาฆ่าข้าพเจ้าตาย ข้าพเจ้าก็ยอมตาย คือแสดงให้แด่เห็นจริงใจว่าคนดี ๆ
 แต่วกก็ไปเสียอย่างนั้น เพราะฉะนั้นเรื่องข้าพเจ้าจึงกล้าทำ กล้า
 ยอมให้ พร่าชีวิตของข้าพเจ้า แต่วกก็แสดงให้คนเห็นว่า ได้เข้าไป
 คุบ เข้าไปกอด อะไรกันในที่นั้น ทำไมจึงกล้าทำเช่นนั้น ที่ทำเช่นนั้นเขา
 จะหาว่าข้าพเจ้าเป็นพวกเดียวกันคนหนึ่ง ข้าพเจ้าก็ยอม ความยุติธรรม
 ต้องมี ต้องได้เห็น เพราะฉะนั้นจึงกล้าทำเช่นนั้น ข้าพเจ้าอยาก จะให้
 ท่านผู้เป็นประมุขรู้สึกว่าเป็นอย่างไร จนกระทั่งมีคนถามว่าที่ทำ ดังนั้นไม่
 กลัวหรือ แต่เพราะเหตุที่ว่าคนไม่ผิดแะคนดี ๆ ทั่ว ๆ แต่ทำว่าพูดไม่ออก
 เพราะไม่มีอะไรจะเอาอะไรแสดงให้แด่เห็นว่าเป็นคนดีถูกกล่าวหา ถูกเอา ดินหม้อ
 ทาหน้า เพราะฉะนั้นข้าพเจ้านิ่งไว้จนให้มหาชนได้เห็นให้ชาว แต่ด่า
 นั้นแะเรื่องอย่างนั้น ข้าพเจ้ารู้สึกในใจ ข้าพเจ้าบอกกับหลวงประดิษฐ
 ที่หลังบอกว่า นี้คุณหลวงมีความรู้ดี แต่คุณหลวงขาดความชำนาญใน
 เรื่องรู้จักกับคุณนิสัยดีของพวกเรา ในข้าราชการยังไม่ดีแท้ ข้าพเจ้าโดน
 อย่างนั้นมาหลายครั้งหลายหน จึงได้รู้สึก แต่หลวงประดิษฐฯ เป็นคน
 มีความรู้ แต่หาได้เคยชำนาญชำนาญ เช่นกับเรื่องที่จะทำไปในการเมือง
 กิด คนทำราชการกิด จึงได้พลาดทำลงนอนหงายที่เดียว เพราะฉะนั้น
 เรื่องนี้ข้าพเจ้าขแรงให้ท่านเห็นเสียฉนั้น โดยที่ว่า คณะกรรมการ ดง
 ความเห็นบริสุทธิ์แล้ว ข้าพเจ้าจึงได้แสดงมา ข้าพเจ้าไม่ได้ไปเกี่ยวข้องกับ
 กับหลวงประดิษฐฯ ไม่ได้เข้าข้างหลวงประดิษฐฯ แต่ด่าเมื่อสามารถ
 แล้วข้าพเจ้าจริงต้องเบ็ดเผย

นายโต ปาณิกบุตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าวว่
 ถ้าเป็นเรื่องผิด เพราะว่าข้าพเจ้าไม่มีความรู้ ขอภัยเดียว พุถึง
 เรื่องคอมมิวนิสต์เกี่ยวกับหลวงประดิษฐฯ แล้ว ดูเป็นเรื่องส่วนตัวอยู่ แต่
 ถ้านึกๆ ไปอย่างที่สุดมาซึกพูดๆ คล้ายว่าหลวงประดิษฐฯ เป็น ผู้ก่อการ
 เปลี่ยนแปลงการปกครองจากราชาธิปไตยมา ซึ่งเราได้มีโอกาสมานั่ง
 อยู่ในชั้น หนึ่งซึ่งนับว่าเป็นอันสำคัญ เราเคยขอพระคุณผู้ก่อการ
 เพราะอะไร เพราะเรากลัวพวกเหตงานมคุณ เป็น ผู้ก่อให้เกิด ภัยฯ
 ลำดับที่ ๒ ในเรื่องเกี่ยวกับบิดงาฯ คราวก่อนนี้ อ้างว่าสมาชิกรุ่น
 มากหรือรัฐมนตรีในสภาฯ ส่วนมากจะมีความคิดเห็นไปในทางคอมมิวนิสต์
 ที่พระยามโนฯ กล่าวอย่างนั้น สภาฯ ของเรานอกจากหลวงประดิษฐฯ
 ก็หม่อมองไปด้วย บัดนี้เราฟอกแล้ว ชาวสระอาดแล้ว ไม่มีเพื่อนอก
 และความจริงนั้นก็ไม่มีเพื่อนเลย และสมควรหรือยังสำหรับงานนี้ ที่
 ข้าพเจ้าจะขอเสนอว่า ควรดำริว่าเราจะมีกรวันเรึงเคียงกันเดี่ยวที่ เหตุเด็ก
 กว่านเรายังรวันเรึงกัน แต่เพื่อเกี่ยววติยศแก่ หลวงประดิษฐฯ และ ซึ่ง
 เป็นบุคคลที่สำคัญและของสภาฯ ด้วย แต่กรวันเรึงนี้ไม่กระทบกระเทือน
 ในทางราชการ เดี่ยวจะมีสมาชิกรมาได้ในเรื่องเงิน เราจะบริจจาค
 สำหรับผู้ยัดทำน

ทำกรแทนประธานสภาฯ กล่าวว่ ข้าพเจ้าขอรับไปเด้อจะ
 บอกให้ท่านทราบเมื่อหมอดการประชุมนี้เด้อ แต่ไม่ใช่เวดานี้ เพราะเรายัง
 มีอยู่อกหลายเรื่อง

ว.ค. เนตร พูนวิวัฒน์ กล่าวว่า เรื่องนี้ไม่ใช่ข้อใจในประเด็น
เรื่องไม่ใช่เรื่องข้อใจในสภาฯ เท่านั้น ข้อใจทั้งประชาชนด้วย
เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าขอให้ส่งรายงานเรื่องนส่งให้กองโฆษณา และแล้ว
ให้หนังสือพิมพ์ เพื่อดึงข่าวออกครึ่งหนึ่งด้วย

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า การประชุม ครึ่งนี้เป็น การ
ประชุมอย่างเปิดเผย ไม่มีอะไรปิดบังเลย เพราะฉะนั้นส่งได้เต็มที่ ท่าน
กรรมการถ้าจะกลับก็เชิญได้ หมาครึ่งแล้ว และขอขอบใจกรรมการ
เสียหน่อย ก่อนที่ท่านจะลาไป

สมาชิกได้ปรับมือขึ้นพร้อมกัน เพื่อขอขอบใจกรรมการชุดนั้น

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า ในเรื่องต่อไปนี้ ตามระเบียบ
วาระที่เสนอไป ได้นำเอาญัตติขึ้นก่อนร่างพระราชบัญญัติเป็นการพลัด
ผิดอ เพราะฉะนั้นต่อไปขอให้พิจารณา ร่างพระราชบัญญัติ เงินทุน
พุทธศักราช ๒๕๗๖ ของขุนสุคนธ์ฯ

ขุนสุคนธ์วิฑิตศึกษากร ผู้แทนราษฎรจังหวัดสมุทรสาคร กล่าวว่า
ที่จริงเป็นเรื่อง ที่ได้เสนอ ร่างพระราชบัญญัติเงินทุน พุทธศักราช ๒๕๗๖
นี้ ข้าพเจ้าได้เขียนคำบันทึกประกอบร่างคำเสนอ และ ประชานตั้ง แจก
ให้สมาชิกทั้งหมดแล้ว หลักการส่วนใหญ่ อยู่ที่ว่า การให้รัฐบาล
ควบคุมยกย่องฐานะของข้าราชการทั้งปวงให้ดีขึ้น เพราะเท่าที่ปรากฏ

มาแต่อดีตกาลก่อน ๆ ข้าราชการยึดถือราชการเป็นอาชีพแล้วมักจะล้มตัว
 ในเรื่องคุณภาพ ๒ คราวได้ เป็นเหตุให้ ข้าราชการหลายคนได้ ตั้วเห็น
 ว่าการอยู่ในหน้าข้าราชการนั้นเป็นการจำเป็นเก็บหอมรอมริบเพื่อประโยชน์
 คนจะครอบครัวด้วย ไม่ใช่สักแต่จ้มนี่แล้วก็ใช้ จ่ายเป็นเงินเดือน แล้ว
 ก็จ่าย เป็นเงินเดือนหนึ่ง ๆ แต่ในเรื่องการเก็บนี้ บางคนยอมเก็บไว้ด้วย
 ยาก ไม่สามารถจะเก็บสะสมให้เป็นจำนวนมากเพียงพอพระยุ่งฐานะของ
 คนจนให้ดีขึ้นได้ เมื่อได้ระดังถึงความจำเป็นของบุคคลทุกคน ที่เป็น
 อยี้ จะต้องม้หลักฐาน การเงินมันคง ม้ความประพฤติดี จึงเป็นการ
 จำเป็น อย่างยิ่ง ที่ควรจะได้ ออกกฎหมาย ส่งเสริมสนับสนุนฐานะของ
 ข้าราชการทั้งหลาย ซึ่งเป็นผู้รับใช้การงานแก่รัฐบาลไปภายในขอบเขต
 ที่รัฐบาลสามารถจะทำได้ ในการที่จะ ออกพระราชบัญญัตินี้ไปแล้วนั้น
 จะเป็น เหตุให้ ข้าราชการ ทั้งหลายได้ ตั้งใจ ประกอบ คุณ งาม ความ ดี ใน
 ราชการตามหน้าที่ซึ่ง ระวังระมัดระวังสั่งวรอยู่ในคุณงามความดี ไม่กระ
 ทำทุจริต ผลในราชการก็จะได้บริบูรณ์ดียิ่งขึ้น ทั้งในส่วนตัว ในส่วน
 ครอบครัว ก็จะได้ รับความสะอาดเรียบร้อยด้วยประการทั้งปวง ข้าพเจ้า
 จึงเห็นความจำเป็นที่ รัฐบาลนี้ ควรจะได้ ออกกฎหมายบท นี้ใช้ ใน
 พระราชบัญญัติเงินทุนนี้หลักสาระสำคัญส่วนใหญ่นั้น ข้าพเจ้าได้ เรียบ
 ไว้แล้ว จึงไม่ขอกล่าวซ้ำในที่นี้อีก ข้าพเจ้าเห็นว่า เมื่อออกพระราช
 บัญญัตินี้แล้ว นอกจากจะเป็นประโยชน์ ส่วนตัวแก่ ข้าราชการ ทั้ง ๆ ว่า

ยังเป็นประโยชน์แก่รัฐบาลในการที่จะช่วยเหลือรัฐ ในการหมุนเวียนเอา
เงินมาใช้เป็นประโยชน์แก่รัฐบาลด้วย จึงขอให้สมาชิกทั้งหลายได้
พิจารณาในเรื่องหลักการต่อไป

นายยด สมันนท์ กล่าวว่่า ร่างพระราชบัญญัติเงินทุนที่
ขุนตุงคนช ๆ เสนอขึ้นมา อยู่ในโครงการแก้ไขเพิ่มเติมว่านาญ ซึ่ง
รัฐบาลกำลังพิจารณาอยู่แต่ในบัดนี้ เพราะฉะนั้นในเรื่องนี้รัฐบาลขอ
รับไปพิจารณาก่อนที่สภาฯ จะลงมติรับหลักการ ร่างพระราชบัญญัติ
ทำนองนี้ได้มีเสนาบดีสภาฯ มาแล้ว ๒ บัญญัติด้วยกัน คือว่าร่างพระราช
บัญญัติว่าเห็นจำเป็นว่าราชการพดเรือน และร่างพระราชบัญญัติว่าเห็นจ
จำเป็นว่านาญทหารแก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งทั้ง ๒ ร่างพระราชบัญญัตินั้น สภาฯ
ได้ลงมติมอบให้รัฐบาลไปพิจารณาแล้ว เพราะฉะนั้นเมื่อมีญัตติเสนอ
ร่างพระราชบัญญัติในทำนองเดียวกันนั้นแล้ว หวังว่าท่าน สมาชิกคง จะ
ไม่ขัดข้อง ในการที่รัฐบาลจะรับไปพิจารณารวดเดียว

นายเนย สุจิมา ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี กล่าวว่่า
ร่างพระราชบัญญัติเงินทุน ซึ่งมีสมาชิกเสนอขึ้นมา ในนามของ
ข้าพเจ้าเป็นผู้แทนราษฎรคนหนึ่ง ไม่เห็นชอบด้วยเลย จะต้องไป
เป็นห่วงกระเป่าของข้าราชการทำไม เมื่อใครต้องการเป็นเศรษฐีเขาก็
เก็บเงิน เมื่อใครต้องการเป็นลูกหนี้ก็ใช้จ่ายมาก แต่ว่่ารัฐบาลจะ
ไปพิจารณานั้นข้าพเจ้าก็ไม่ขัดข้อง แต่เห็นว่าสภาฯ ไม่ควรเป็นห่วง
เขาเลย

ค. เทียม ศรีพิสิฐ ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครปฐม กล่าวว่
 ความที่มีสมาชิกผู้หนึ่งได้แสดงความคิดเห็นว่าสภาฯ นี้ เราไม่ควรจะเป็นห้อง
 โยถึงข้าราชการ ด้วยถ้าหากว่าท่านข้าราชการเป็นผู้ที่รู้จักประหยัดทรัพย์
 ก็ควรเก็บเอง ในข้อนี้ข้าพเจ้าก็เห็นด้วย แต่ที่ว่าสภาฯ ของเราเป็น
 ผู้แทนปวงชน ก็เหตุใดเงินเล่า เราจะเป็นผู้แทนเพราะราษฎรตาม
 ชนบทต่าง ๆ ไม่เป็นห้อง โยถึงทางข้าราชการ ความจริงราษฎรย่อม
 เป็นผู้ทำตัวอย่างให้แก่พลเมือง ถ้าหากว่าเราได้มีพระราชบัญญัติ
 ระเบียบ เป็นเครื่องทรงัดของข้าราชการเป็นอันมาก ให้มีทุนเก็บไว้
 สำหรับที่จะทำประโยชน์แก่อาชีพของเขา อันจะเป็นอาชีพเปลี่ยนแปลง
 ไปจากสภาพเป็นข้าราชการแล้ว ข้าพเจ้าเห็นว่ามีส่วนดีอยู่บ้าง ถ้า
 หากว่าเราไปหาทางให้ข้าราชการมีส่วนเงินทุนเลย ฐานะของข้าราชการ
 โดยมากก็อยากจะเป็นข้าราชการอยู่นั่นเอง ถ้าหากว่ารัฐบาลได้มี
 พระราชบัญญัติระเบียบออกแล้วบริบูรณ์ ข้าราชการผู้นั้นก็ได้มีเงิน
 เหลืออยู่ และมีเงินเหลืออยู่มากแล้ว ถ้าหากว่าเห็นว่าตัวเองในทาง
 ราชการขาดความคล่องแคล่ว และว่องไว ตัวเองอาจจะมีโอกาส
 ออกไปประกอบอาชีพเป็นอย่างอื่น ในเรื่องนี้มิใช่ว่าประเทศสยามเรา
 จะมีชน ข้าพเจ้าจำไม่ผิด ประเทศญี่ปุ่นซึ่งประเทศที่เจริญ ซึ่ง
 อารยะประเทศทั้งหลายยกย่องแล้ว เขาก็มีเหมือนกัน เพราะฉะนั้น
 ข้าพเจ้าเห็นด้วยกับสมาชิก ในการที่เสนอพระราชบัญญัติเช่นอย่างนี้

และขอให้ที่ประชุมทั้งหลาย เห็นความตั้งใจดีของสมาชิกของเราด้วย
ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่่า ไม่มีท่านผู้ใดคัดค้านในข้อ
เสนอมของรัฐบาลที่ว่่า ก่อนรับหลักการรัฐบาลจะรับเอาไปพิจารณา
รวมกับร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญพลเรือน

ขุนผู้คนชวทศศึกษากร ผู้แทนราษฎรจังหวัดสมุทรสาคร กล่าวว่่า
เรื่องที่รัฐบาลจะรับเอาไปพิจารณานั้น ความจริงข้าพเจ้าก็ไม่คิดใจจะ
อภิปราย แต่ยังมีข้อข้องใจอยู่ว่่า ถ้าว่่าจะนำพระราชบัญญัตินี้ไปพิจารณา
รวมกับพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญแล้วไซร้ พระราชบัญญัตินั้นเป็น
อีกคนละรูป ถ้าว่่าหากว่่าเราจะพิจารณาส่่วนหนึ่งต่างหากในความคิด
ความเห็นส่่วนตัวแล้ว เชื่อว่่าจะไม่ขัดกับพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญ
นั้นเลย และที่เสนอมานี้ก็เพื่อปรารภนัดต่อรัฐบาลในการที่จะให้ ได้มัต
ตั้งขึ้น และอยากจะให้ ได้เป็นกฎหมายใช้ได้เร็ว ๆ เพราะฉะนั้น
ในข้อที่รัฐบาลจะรับเอาไปพิจารณานั้น ก็ข้องใจอยู่ว่่าจะได้ ใช้กฎหมาย
นี้ในเวลาใด จึงอยากจะทราบเวลา

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่่า หมายความว่า ให้รับหลักการ
เสียก่อน

ขุนผู้คนชวทศศึกษากร ผู้แทนราษฎรจังหวัดสมุทรสาคร กล่าวว่่า
ขอทราบกำหนดเวลาที่ส่งกลับ

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวหา เรื่องกำหนดเวลาดำเนิน
บำเหน็จบำนาญที่กำหนดไว้แล้ว ก็จะส่งพร้อมกัน

นายยด สมนานนท์ กล่าวหา ข้าพเจ้าเห็นใจสมาชิกที่เดินออกจากรัฐ
ขึ้นมา ว่ามีความหวังต่อข้าราชการ ต่อประชาชน ต่อรัฐบาล
ต่อข้าราชการซึ่งมีหน้าที่บริหาร แต่ทว่าสมาชิกผู้นั้นอ้างว่า หักการ
ในเรื่องเงินทุนนั้นเป็นคนละหักการกับบำเหน็จบำนาญนี้ ข้าพเจ้าขอขอม
ความเข้าใจเสียหน่อย ในเรื่องบำเหน็จบำนาญนี้ แต่เดิมมาหักการ
แต่เพียงว่า ถ้าออกไปแล้วรัฐบาลก็จะจ่ายเงินให้เป็นเบี้ยเลี้ยงชีพ เป็น
ตอนๆ ไป คือจ่ายให้เรื่อยๆ ไปจนครบเท่าที่มีชีวิตอยู่ ต่อมาใน
อารยะประเทศเขามองชีวิตใหม่ คือว่าหักเงินเดือนไว้ในระหว่างที่รับ
ราชการ หักเงินเดือนไว้เพียงแต่ส่วนหนึ่ง เมื่อเก็บเงินเดือนไว้แล้ว
ได้เงินก้อน เมื่อข้าราชการผู้นั้นออกจากราชการ เมื่อเป็นยอดสุดท้าย
เท่าใด นายจ้างก็สมทบกับเงินที่หักไว้ เงินชั้นนี้เรียกว่า โปร
วิตินท์ฟันด์ สำหรับหักการเงินทุนที่ท่านสมาชิกเดินออกขึ้นมา อยู่ใน
หักการใหม่ ซึ่งเราจ่ายสำหรับให้บำเหน็จบำนาญ คือว่าหากว่า
ข้าราชการผู้นั้นออกไปแล้ว รัฐมีหน้าที่ต้องจ่ายเงินเลี้ยงชีพและเงินได้
เงินค่าจ้างแรงงาน ในขณะที่กำลังทำงาน แล้วออกมา ข้าราชการ
ผู้นั้นออกไปแล้ว รัฐก็ออกเงินส่วนหนึ่งสมทบกับเงินหักนั้น แต่ทว่า
ไม่มีจำนวนจำกัดว่า รัฐบาลจะสมทบจำนวนเท่ากับที่เก็บไว้หรือไม่

เรียกว่าหลักการ คณตรีวิธีชั้นๆ เป็นหลักที่รทมาเห็นจำเป็นาญอย่างใหม่
ที่เคี้ยว เพราะฉะนั้นท่านสมาธิกว่า หลักการเงินทุนนั้นเป็นคนละ
หลักการกับมาเห็นจำเป็นาญนั้น จึงเป็นการเข้าใจผิด

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า เมื่อเจ้าของยุติไม่ข้องใจ
ที่จะคัดค้านอะไรต่อไป ถ้าไม่มีท่านผู้ใดอื่นคัดค้าน ก็จะได้ถือว่าที่
ประชุมนี้ ก่อนรับหลักการได้ยอมส่งร่างพระราชบัญญัตินี้ให้รัฐบาล
ไปพิจารณาพร้อมกับร่างพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการพลเรือน
แล้วต่อไปยุติของหลวงวิจิตรฯ ร่างแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับและระเบียบ
การประชุมของสภาผู้แทนราษฎร

หลวงวิจิตรวาทการ กล่าวว่า ในการที่ข้าพเจ้าได้เสนอญัตติขอ
แก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับการประชุมของสภาผู้แทนราษฎรนี้ ก็ได้มีบันทึก
เหตุผลโดยย่อไว้แล้ว ข้าพเจ้าไม่มีความประสงค์ที่จะอภิปรายในชั้นนี้
ให้ยืดเยื้อ ด้วยเหตุว่าการอภิปรายที่ยืดเยื้อนั้น เป็นการเบื้อหน้ายแก้
สมาธิทั้งหลาย ข้าพเจ้าจะรับเป็นผู้ชี้แจงในเมื่อสมาธิทั้งหลายสงสัย
แล้วถามขึ้น และในการนี้ข้าพเจ้าขอให้สมาธิพิจารณาเป็นลำดับตั้งแต่
ข้อ ๓ ไป

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่า ในเรื่องข้อบังคับนี้ ข้าพเจ้า
คิดว่าไม่เป็นพระราชบัญญัติ เพราะฉะนั้นไม่จำเป็นที่จะต้องไวตรับ
หลักการก็ได้ จะให้เลขาธิการอ่านเป็นข้อๆ ที่เดียว

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัด อุบลราชธานี
 กล่าวว่า เรื่องข้อบังคับการประชุมปรึกษาของสภาผู้แทนราษฎร ข้าพเจ้า
 ได้รับหนังสือของประธานสภาฯ เองฉบับหนึ่งว่า ระหว่างประธาน
 สภาฯ กำลังจะแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับใหม่บริบูรณ์ยิ่งขึ้น แล้วข้าพเจ้า
 มีความเห็นอย่างไรในการที่จะขอแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับ ก็ให้ส่ง
 ความเห็นนั้นมา เพื่อที่ประธานสภาฯ จะได้อบรมความเห็นนั้นแก้ไข
 รวดเร็วกว่าเพื่อส่งบริบูรณ์ยิ่งขึ้น ข้าพเจ้าคิดว่าเมื่อทางประธาน
 สภาฯ ได้ดำเนินการแก้ไขข้อบังคับเรียบร้อยแล้ว ข้าพเจ้าคิดว่า ถ้าเรา
 จะเอาความเห็นของสมาชิกผู้หนึ่งที่เสนอขึ้นมาไปให้ประธาน แล้วประธาน
 รับเอาไปแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อผลดียิ่งขึ้น และแก้ไขข้อบังคับครั้งเดียว
 การแก้ไขใดๆ ครั้งนั้นเป็นการไม่มีผลต่ออย่างใด และโดยเฉพาะข้อบังคับ
 ที่สมาชิกเสนอขึ้นมา ข้าพเจ้ามีความเห็นชอบด้วยแต่เพียงสามข้อ
 เท่านั้น ซึ่งต่อไปสภาฯ นัยอมรับที่จะปรึกษาเป็นข้อๆ แล้วข้าพเจ้า
 จะเสนอความเห็นต่อไป ข้าพเจ้าอยากจะเสนอเป็นญัตติว่า เราควรจะส่ง
 ข้อบังคับนี้สำหรับจะแก้ไขเพิ่มเติมเป็นครั้งเดียวรวม หรือว่าจะแก้ไข
 เสียเลยอนึ่ง ซึ่งจะเป็นการหยุดหยุมหยิมมากจน

หลวงวิจิตรวาทการ กล่าวว่า เรามีทางที่จะแก้ไขได้อย่างนี้ คือ
 ว่าตั้งแต่เวลาที่ข้าพเจ้าได้ยื่นขอแก้ไขอนึ่ง และได้แจกจ่ายไปแล้ว ก็
 มีสมาชิกบางท่านมาปรารภว่า ข้ออื่นนอกจากนี้ควรจะแก้ไขเหมือนกัน

เมื่อพบความเห็นหลายทาง ก็คิดว่าข้อบังคับประชุมจะไม่เห็นชอบด้วย
เมื่อที่ประชุมเห็นชอบด้วยกตกรรมาธิการ สำหรับแก้ไขข้อบังคับของ
สภา ฯ เสนอความเห็นของข้าพเจ้านั่งไปให้คณะกรรมาธิการ ท่าน
ผู้ใดเห็นก็ส่งไปเอง แต่ว่ากรรมาธิการจะทำให้ใหม่และจะให้ทันประชุม
สมัยนี้หรือไม่ข้าพเจ้าไม่รับรอง

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี
กล่าวว่า ข้าพเจ้ามีความเห็นชอบด้วยสำหรับกตกรรมาธิการนี้

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่า ในเรื่องกตกรรมาธิการถ้า
ไม่มีผู้ใดคัดค้าน จะได้ถือว่าที่ประชุมยอมให้กตกรรมาธิการแล้ว
ข้าพเจ้าขอเสนอเพียง ๕ ท่านเป็นอย่างมาก ก็พอแล้ว ขอให้เจาะคดี
กษณะเพาะที่อยู่กิน

นายมงคล รัตนวิจิตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครราชสีมา
กล่าวว่า ข้าพเจ้าขอเสนอ นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์

พระพิณ ฯ รับรอง

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี
กล่าวว่า ระหว่างข้าพเจ้ารู้สึกว่าจะไม่สามรถจะทำงานได้ แม้ข้าพเจ้า
ต้องมาประชุมตั้งแต่ระหว่างมาทนม ระเบียบวาระเกือบไม่ได้ดูเลย เพราะ
จำคหนังสือไม่ได้ ร่างกายไม่สมบูรณ์ และไม่สามรถจะทำงานให้เขียน
ประโยชน์แก่สภา ฯ ได้ และที่สมัครขอเสนอข้าพเจ้านั้น ขอขอบคุณด้วย

พระพิณิจนากร ผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงใหม่ กล่าวว่ ข้าพเจ้า
ขอเสนอนายเนตร

นายทองอยู่ พุฒพจน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี กล่าวว่
ข้าพเจ้าขอเสนอขุนสฤษดิ์ ๖

พระพิณิจนากร ผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงใหม่ กล่าวว่ ข้าพเจ้า
ขอเสนอนายมงคล

นายเนย สัจจิม่า ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี กล่าวว่
ข้าพเจ้าขอเสนอหัตถวงวิจิตร ๖

หัตถวงศักดิ์ธรรมากร กล่าวว่ ข้าพเจ้าขอเสนอขุนสฤษดิ์มาหาร ๖

นายมังกร สามีเสน กล่าวว่ เมื่อท่านผู้เป็นประธานก็ได้ร่าง
ข้อบังคับอยู่แล้ว จึงควรรับไว้ในเรื่องนี้ด้วย

หัตถวงวิจิตรวาทการ กล่าวว่ ข้าพเจ้าขอเสนอ ดร. เตือน บุญนาค
เพราะเป็นผู้มีความรู้ในเรื่องนี้

หัตถวงประดิษฐ์มนูธรรม กล่าวว่ ข้าพเจ้าขอรับรอง เพราะ
เห็นว่าข้อบังคับเมื่อร่างขึ้น ข้าพเจ้าจำขอใ้ ว่ามีนายเตือน บุญนาค
คนหนึ่งเป็นผู้ร่าง ต่อมาที่หลังสภาฯ ได้แก่วางทนายเตือนท่ามา และ
เป็นผู้ทูลมาตงแต่ตน

พระยาประมอดวิสาปุต กล่าวว่ ขอเสนอหัตถวงวรินิตี ๖

ร.ท. ทองคำ ค้ายโสภา ผู้แทนราษฎรจังหวัดปราจีนบุรี
กล่าวว่า ขอแปรญัตติเป็น ๗ นาย

นายสนธิ เจริญรัฐ ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า
ข้าพเจ้าคิดว่ากรรมาธิการแก้ไขข้อบังคับการประชุม^๕ควรมีฝ่ายรัฐบาล
สักคนหนึ่ง ประเดี๋ยวเวลาปฏิบัติเข้าจริง รัฐบาลจะขัดข้อง ข้าพเจ้า
ขอเสนอหลวงชำนาญวาณิช

ร.อ. หลวงชำนาญวาณิช ร.น. กล่าวว่า ข้าพเจ้าไม่ใช่มีความ
รังเกียจที่จะรับใช้กิจการของสภาฯ แต่ว่าสิ่งใดซึ่งคิดว่าจะรับใช้แล้วยอม
คิดจะทำให้เป็นประโยชน์ และที่เสนอมาให้เป็นกรรมาธิการแก้ไขข้อ
บังคับ^๕นั้นเห็นว่าไม่สามารถจะปฏิบัติการให้ลุล่วงไปได้ด้วยดีด้วยเหตุว่า
กิจการเท่าที่มีอยู่เวลานี้^๕ก็เต็มแบกเต็มที่อยู่แล้ว และเรื่อง^๕นี้ควรจะให้
ที่ความชำนาญในระเบียบการประชุมเป็นส่วนมาก ถ้าแม้ว่าท่านที่ปรึกษา
ไม่ขัดข้อง ข้าพเจ้าอยากจะเสนอท่านที่ปรึกษา

นายกรรัฐมนตรี ขออนุญาตให้หม่อมเจ้าวรรณฯ ทรงแถลง
ทำการแทนประธานสภาฯ อนุมัติ

หม่อมเจ้าวรรณไวทยากร วรรณ ทรงกล่าวว่า ข้าพเจ้าขอ
ออกตัว นอกจากที่มันงานที่จะทำมากแล้ว มีเหตุที่ควรจะคำนึงอยู่
อย่างหนึ่ง เพราะว่าเมื่อข้อบังคับได้เป็นข้อบังคับแล้ว และในการ
ดำเนินนั้นบางที่ทางฝ่ายรัฐบาลก็ หรือที่ทางท่านสมาชิกก็ มีกรณี
ที่จะถามความเห็นข้าพเจ้า เพราะฉะนั้น ข้าพเจ้าไม่อยู่ในคณะกรรมาธิการ

ก็จะออกความเห็นที่เป็นกลางได้ดีกว่า เพราะฉะนั้นขอด้วยเหตุนี้
 หลวงข้าวงนาว่าสวัสดิ์ กล่าวหา ข้าพเจ้าขอถอน
 พระสุธรรมวินิจฉัย กล่าวหา ข้าพเจ้าขอเสนอหลวงวณสิทธิพิชัย
 หลวงวิจิตรวาทการ นายสร้อย ฤตยาปอง วัชรอง
 ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวหา ตกตงเด็ดขาดในเรื่องจำนวน
 เดี้ยก่อน เวลานี้ มี ๘ แล้ว

หลวงประดิษฐมนูธรรม กล่าวหา มี ๘ ข้าพเจ้าก็ขอแปรญัตติ
 ให้เป็น ๘ เพราะเหตุว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับทุกท่าน จะ
 มีมากเท่าไร ก็เห็นจะไม่สำคัญนัก ถ้าจะเสนอเท่าไร ก็อยาก
 ให้แปรญัตติให้เป็นเท่านั้น

พระพิริยชนนกร ผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงใหม่ กล่าวหา ข้าพเจ้า
 ขอแปรญัตติให้เป็น ๘ เพราะว่าการกระทำโดยมากก็เป็น ๘ คน ข้าพเจ้า
 ขอเสนอนายมนูญ บริสุทธิ์

นายเนย สุจิตมา ผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี กล่าวหา ข้าพเจ้า
 ส่งสัยในการตั้งกรรมการ จะตั้งกรรมการสามัญหรือวิสามัญ

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวหา กรรมการวิสามัญ มี ๘
 คนแล้ว เสด็จการอ่านรายชื่อ

เสด็จการสภาฯ อ่านรายชื่อ นายเนตร์ พูนวิวัฒน์, หลวงวิจิตร
 วาทการ, ขุนสุมหาวิหิตะคดี, นายมงคล รัตนวิจิตร, ขุนสุคนธ์วิจิตรศึกษากร
 ประธาน, คอปกเตอร์เตอน หลวงวณสิทธิพิชัย, หลวงวณนิติปรีชา

๑๕๔๕

นายด้วดี๊ด ษุวะเวด ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครสวรรค์ กล่าววา
ข้าพเจ้าขอเด่นอหดวงประดิษฐ ๗

ทำการแทนประธานสภา ๗ กล่าววา มีผู้เด่นอหดวงประดิษฐ ๗
อีกท่านหนึ่ง

หดวงประดิษฐมนุชรรม กล่าววา ขอให้ผู้เด่นอหดวงเดี้ยก้เดี้ย
กัน เพราะทราบอยู่เดี้ยว ว่าข้าพเจ้าม้งานมาก

นายด้วดี๊ด ษุวะเวด ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครสวรรค์ กล่าววา
ข้าพเจ้าขอเด่น

ทำการแทนประธานสภา ๗ กล่าววา เราควรกะกำหนดเดดาแปร
ญัตติเดี้ยด้วยเพียง ๕ วันพอหรือไม๊ ส่งแปรญัตติภายใน ๕ วัน

หดวงวิจิตรวาทการ กล่าววา คือในเรื่อง^๕ข้อจัดของมีอยู่
อย่างไร เราก็รู้กันอยู่เดี้ยว เพราะว่าเราเคยพบกันอยู่เดี้ยว การแปรญัตติ
เดมาชิกทั้งหลายคงจะไม่ดำบากนัก อีกประการหนึ่ง ข้าพเจ้าอยาก
จะให้คณะกรรมการได้ทำงานให้สำเร็จออกมาใช้ก่อนบีต เพราะเหตุ
ฉะนี้^๕ ขอกำหนดวา ภายในวันจันทร์หน้า ถ้าเดยวันจันทร์หน้าไปเดี้ยว
ไม๊รับ

ทำการแทนประธานสภา ๗ กล่าววา ขอเด่นไปเป็นเพียงวัน
ยังคารนน^๕เดอะ เพราะวาพวง^๕เราจะรับเด่นอนัน^๕ไม่เดะดวก

๑๕๕๐

นายทองอยู่ พุฒพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดขอนแก่น กล่าวว่าจะ
ตามที่จะให้ส่งแปรญัตติในวันจันทร์หน้านี้ว่า จะเร่งรีบไป ฉะนั้น
ขอแปรญัตติให้เป็น ๗ วันนับแต่วันนี้เป็นต้นไป

พระพิณิจนากร นายมงคล รัตนวิจิตร และ นายมนูญ บวิสุทธิ
รับรอง

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่าจะ ให้กรรมาธิการพิจารณา
ภายในกี่วัน

นายมนูญ บวิสุทธิ ผู้แทนราษฎรจังหวัดสุพรรณบุรี กล่าวว่าจะ
๗ วันเหมือนกัน

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่าจะ จะเข้าไป ตามข้อบังคับ
เมื่อกรรมาธิการรับไปแล้ว ต้องส่งให้สภา ฯ อีก เรามีเวลาเพียงวันที่ ๓๓
มีนาคมเท่านั้น และเรายังจะต้องพิจารณากันอีกหลายเรื่อง คือมีการ
คัดค้านการเดือกตั้งของผู้แทนราษฎร ซึ่งเราจะเสนอไป ไม่ทราบว่า
เสร็จไปอีกเมื่อไร มติ ๒๘ เรื่องแล้วจะทันหรือวันที่ ๓๓ มีนาคม

นายทองอยู่ พุฒพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดขอนแก่น กล่าวว่าจะ
สำหรับกรรมาธิการขอ ๕ วัน สำหรับแปรญัตติขอ ๗ วัน

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่าจะ เขา ๕ ต่อ ๕ เฉพาะ
รวมกันเป็น ๓๐ พอใจหรือไม่

๑๕๕๑

นายทองอยู่ พุฒพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี กต้าวจ่า

ขอถอน

ทำการแทนประธานสภา ฯ กต้าวจ่า แปรญัตติ ๕ วัน ตั้ง
สภาฯ ๕ วัน ถ้าไม่มีใครคัดค้าน จะได้ กต้าวจ่าที่ประชุมรับรองแล้ว
ต่อไปรัฐบาลจะได้ตอบกระทู้ถาม

นายมังกร ส้มเด่น กต้าวจ่า ขอความกรุณาให้พิจารณา
พระราชบัญญัติจำกัดแร่ดิบทุกที่ได้เสนอมานานก่อน

ทำการแทนประธานสภา ฯ กต้าวจ่า เขาเป็นอย่างนี้ได้หรือไม่
พระราชบัญญัติซึ่งนายมังกรเสนอมานาน นายมังกรแน่ที่จะต้องไปต่าง
จังหวัดเสียในวันพรุ่งนี้ เพราะฉะนั้น จึงได้เสนอด่วนหน้ามา แต่หากว่า
จะพิจารณาวันนี้ เวลาที่กระชั้นมาแล้ว เกรงว่าจะไม่ทัน ถ้าหากนาย
มังกรจะมอบเรื่องนี้ให้ ใครเป็นผู้อภิปรายแทน เข้าใจว่าที่ประชุมคง
อนุญาต

นายมังกร ส้มเด่น กต้าวจ่า สมาสักหลายคนบอกว่ายังมีเวลา
ทัน อยากจะขอให้พิจารณากัน และเข้าใจกันว่าขอให้รับหลักการ
เสียก่อนเท่านั้น

ทำการแทนประธานสภา ฯ กต้าวจ่า ถ้าไม่มีท่านผู้ใดคัดค้านจะ
ได้พิจารณาเสียในเวลานี้

นายมังกร ตามเส้น กล่าวว่ ในการที่ข้าพเจ้าเส่นขอให้แก่
พระราชบัญญัติแร่ดีบุก^๕ โดยมีเหตุผลอยู่ว่ารัฐบาลของเราได้เข้าเป็น
ภาคีแห่งสัญญาจำกัดแร่ดีบุก^๕ เมื่อก่อนการเปลี่ยนแปลงการปกครอง
รัฐบาล^๕ได้ทำไปแล้ว ๓ ปี เมื่อได้เข้าเป็นภาคีแห่งสัญญาจำกัดแร่
ดีบุก^๕แล้ว ก็ได้ออกพระราชบัญญัติจำกัดแร่ดีบุก^๕ขึ้นในประเทศสยาม
เพื่อบังคับประชาชนให้ปฏิบัติตามสัญญา จำกัดแร่ดีบุก^๕นั้นและได้ ออกพระ
ราชบัญญัติ^๕ฉบับ^๕ที่^๕ ๒๔๗๓ พระราชบัญญัติ^๕ที่ออกในครั้ง^๕นั้นเป็น
พระราชบัญญัติ^๕ที่บังคับพลเมืองเกินกว่าสัญญาจำกัดแร่ดีบุก^๕ ซึ่งเราได้
ทำกับต่างประเทศ กล่าวคือ สัญญาจำกัดแร่ดีบุก^๕ที่ทำขึ้นกับต่างประเทศ
นั้น มีความมุ่งหมายอยู่ข้อเดียวว่า ไม่ให้ ส่งแร่ดีบุกออกจำหน่ายเกิน
กว่า^๕บ^๕ด^๕ร^๕หม^๕น^๕ค^๕น^๕ มีอยู่เท่านั้น แต่พระราชบัญญัติ^๕ที่ออกมายังบังคับพลเมือง
บังคับคนไม่แต่ช่อภายใน บังคับคนไม่ให้ขุดขึ้นจากใต้ดิน และยังบังคับ
ถึงแร่อื่น ๆ อีก ซึ่งสัญญาจำกัดแร่ดีบุก^๕นั้นหาบังคับไม่ การที่รัฐบาล
ส่งมอบ^๕นา^๕ญา^๕สิทธิ^๕ราช^๕ ออกกฎหมายบังคับพลเมือง เกินกว่าสัญญาเช่นนี้
ก็จะเป็นด้วยความสะดวกอะไร ข้าพเจ้าจะไม่ขอกล่าวให้มากความไป
ขอกล่าวแต่เพียงว่า การที่ออกพระราชบัญญัติ^๕เช่นนั้นทำให้เสียผลของ
พลเมือง กล่าวคือตัดอาชีพเด็ก ๆ น้อย ๆ ของพลเมืองลงไป และ
นอกจากนั้นยังได้ คงข้อบังคับในการประเมินโคกคา ให้แก่บุคคลผู้ทำ
หรือเจ้าพนักงานผู้ประเมินอันตั้งทำการอยู่ในกรุงเทพฯ โดยมีได้^๕รัฐ^๕ขอ

ที่จริงว่าเหมืองหนึ่ง ๆ นั้นทำแร่ได้ประมาณมีเท่าไร เป็นการทำให้
 ใ้คนไทยทำเหมืองแร่เสียเปรียบเขา เพราะเหตุว่าในกรรมกรชุกคณมี
 คนต่างประเทศ ซึ่งมีเลี้ยงอยู่ในการประเมิน เลี้ยงของคนไทยที่จะร้อง
 ขอโควตาแก่กิจการที่จะกระทำน้อยไป และราษฎรที่ทำแร่ทั้งหลายได้
 ร้องเรียนในเรื่องนี้มากมาย แต่ที่ร้องไม่ขึ้น ด้วยพระราชบัญญัติให้
 อำนาจแก่เขามาก เมื่อมาถึงสมัยประชาธิปไตยแล้ว คงจะแก้ไขให้
 พดเมืองของเรามีอาชีพดีขึ้น และให้มีอิสรภาพเท่ากับสัญญาที่เขาทำ
 ไว้ที่ต่างประเทศ คือไม่บังคับเกินกว่าสัญญานี้ เหตุนี้จึงได้คิดออก
 พระราชบัญญัติ และข้าพเจ้าจะขอกล่าวให้เห็นว่าประเทศสยามนั้นเป็น
 ประเทศเล็ก ในบั้นทำแร่ได้หมิ่นกว่าดินเท่านั้น ไม่ควรเลยจะเข้าเป็น
 ภาค ถึงประเทศใหญ่กว่าเราเขาก็ไม่ได้เข้าเป็นภาคก็มี เช่นประเทศจีน
 ออสเตรเลีย พม่า ญวน ซึ่งเป็นคู่แข่งกันทำแร่ ญวนซึ่งอยู่ข้างเคียง
 เราเหล่านี้ ไม่ได้อยู่ในจำกัดแร่แต่เลย ผู้ที่มั่วมากเช่นอย่างสหมาลายู
 บหนก ก ๗-๘ หมินตัน และโบลิเวียร์ ก ๕-๖ หมินตัน ทงนี้ก็
 เป็นหน้าที่ของเราที่จะส่งควนโควตาเพื่อให้มีราคา การส่งควนโควตาเพื่อ
 ให้มีราคานั้น บรรดาพ่อค้าแร่ทั้งหลายได้ชอบส่วนกันแล้ว ว่าการที่ร
 ู้ราคานั้น ไม่ใช่เกิดจากการส่งควนโควตาจำกัดแร่เลย เกิดเพราะเหตุ
 เหล่านี้ คือเมื่อส่งควนเกิดจนควนที่แล้วมา ทุกประเทศก็ได้รวบรวม
 ข้อจำกัดแร่ไว้มาก เพื่อทำเครื่องอุปกรณในการสงคราม ราคาก็สูงขึ้น

มาก ภายหลังจากสงครามแรตบุทท์เหลือใช้ ต้องออกล่าดเดี่ยวเดี่ยวออกมา
ขาย จึงทำให้ราคาแรตบุทท์ตกต่ำตายตัวเท่านั้น ต่อมาประเทศอเมริกา
ได้ประกาศห้ามการคัมहेต่า การทำจุกขวดก็น้อยไป การทำเครื่องแก้ว
เหล้าก็น้อยไป คือเครื่องกระป๋องก็ตบฏกันน้อยลง และใช้แต่เท่านั้น ประเทศ
รัสเซียก็ได้เกิดการบอดเซอิกซัน การอุตสาหกรรม การทำเครื่องกระป๋อง
จุกขวด การทำแรตก็น้อยไป และประเทศจีนก็ระส่ำระสาย จึงเป็นเหตุ
ให้ราคาแรตบุทท์ตกต่ำ ต่อมาประเทศอเมริกาให้คัมहेต่าแล้ว และการ
ทำจุกขวดก็มากขึ้น บดกรีเครื่องกระป๋อง เครื่องคัมหมากขึ้น ทุกประเทศ
เตรียมการทำสงคราม มีการทำเครื่องบินมาก ก็ต้องใช้แรตบุทท์ ทำ
เครื่องกระสุนปืนต่าง ๆ ก็เกี่ยวแก่แรตบุทท์ ประเทศรัสเซียทำเครื่องกระป๋อง
ได้วันละล้านกระป๋อง จะเห็นได้ว่าปริมาณราคาของแรตบุทท์จะต้องขึ้น
ราคาอยู่เอง ไม่ใช่ขึ้นราคาเพราะการจำกัด เพราะฉะนั้นขอทำความ
เข้าใจว่า ควบคุมกำหนด ๓ ปี ประเทศสยามก็ไม่ควรที่จะเข้าเป็นภาคแห่ง
สัญญาจำกัดแรตบุทท์เลย เพราะมีความประสงค์เห็นชัดอยู่แต่อย่าง
ข้าพเจ้าต้องขอให้แก่พระราชบัญญัตินี้ ให้ตรงกับสัญญา ไม่บังคับ
ราษฎรเกินไปกว่าสัญญา และประกอบกับในเวลานี้เศรษฐกิจตกต่ำ
การค้าขายทุกสิ่งทุกอย่าง ราษฎรจะหากำไรไม่ได้เลย มีอยู่อย่างเดียว
เท่านั้น คืออุตสาหกรรมใต้ดิน แต่ถูกพระราชบัญญัติจำกัดแรตบุทท์บังคับ
เสีย จึงเป็นโอกาสที่ข้าพเจ้าขอเสนอให้แก่พระราชบัญญัติจำกัดแรตบุทท์

นี้ให้มาบางลงเสีย และทั้งประกอบกับรัฐบาลได้มีความจำนงที่จะให้
โอกาสในการนี้ และว่ากิจการที่รัฐบาลได้ทำลงไปก็อยู่ในกฎหมายนี้ด้วย
เพราะฉะนั้นขอให้สมาชิกได้โปรดรับหลักการ ในการที่ข้าพเจ้าขอแก่
พระราชบัญญัติจำกัดแร่ดิบกัน ก็เพื่อจะให้ราษฎรได้มีอาชีพดีขึ้น

พระยานิติศาสตร์ไพศาล กล่าวว่่า ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้
เทศนิคมมาก ข้าพเจ้าเองก็ไม่ใช่เป็นเทศนิคม เฆาคิดกันเป็นกรมแล้ว ข้าพเจ้า
อยากคัดค้านอย่างเดี่ยว แต่ว่าเกรงใจว่าสมาชิกจะน้อยใจ แต่ถ้
หากว่าจะพิจารณาชั้นที่๒ แล้วขอให้ตั้งกรมการวิสำมัญ เพื่อว่า
จะได้เอาอธิบดีกรมที่ดิน กับเจ้ากรมราชโง่หักจด้วย ข้าพเจ้าไม่มี
อะไรที่จะคัดค้านในหลักการ เพราะเหตุว่าข้าพเจ้าเองก็ไม่ใช่เทศนิคมใน
ทางนั้น

นายมังกร สุ่มเสน กล่าวว่่า และไม่ใช่แต่เท่านั้น ข้าพเจ้า
ยังจะขอให้ท่านที่ปรึกษาเป็นกรวมการด้วย เพราะเกี่ยวกับสัญญา
ต่างประเทศ เพื่อได้ทำให้ถูกต้อง

หลวงวิจิตรวาทการ กล่าวว่่า ในขณะที่รัฐบาลสยามได้เข้า
เป็นภาคหนึ่ง เป็นเขตที่ข้าพเจ้ารับราชการที่ต่างประเทศ และข้าพเจ้า
รู้เรื่องราวตั้งแต่ต้น คือในเหตุที่เกิดการจำกัดแร่ดิบกันขึ้น ความมาปรากฏ
แก่ประเทศทั้งหลายที่มันค้าดิบๆ ว่ามันค้าดิบๆ ได้ตกค้างไปอย่างเห็ด
เกิน จะหาทางแก้ไขอย่างใดดี ความคิดในนานาประเทศมี ๒ อย่าง

อย่างหนึ่ง คิงนักปราชญ์ที่มความรู้อยู่ในเรื่องคัมภีร์ซึ่งเป็นกรรมวิธีการคณะ
 หนึ่ง รับผิดชอบหาหนทาง สำหรับที่จะใช้คัมภีร์อย่างไรให้เป็น
 ประโยชน์แก่คนเรามากไปหาวิธีที่ทำเครื่องใช้เครื่องเล่น ด้วยเครื่องคัมภีร์ทั้งนั้น
 ปรากฏว่างานการของกรรมวิธีการคณะนั้นได้ผล คือทำให้ราคาสินค้าคัมภีร์
 คำน งานในตอนที่ต้องก็คือ มีความเห็นว่ามีเหตุสำคัญอย่างหนึ่ง คือว่า
 โลกนี้มีคัมภีร์มากเกินไป จึงได้ตกลงทำสัญญาจำกัดไว้คัมภีร์เดียว คือไม่
 ให้ซุกซน หรือว่าขายกันกว่าจำนวนเท่านั้นเท่านั้น ตามที่ผู้เสนอพระราช
 บัญญัติบอกจากรัฐบาลสยามไม่ควรเข้าเป็นภาคีเลย ในกรณีที่พิจารณา
 ในเรื่องการเข้าเป็นภาคีนั้น กระทรวงการต่างประเทศและกระทรวง
 อื่น ๆ ก็ได้พิจารณาอย่างถี่ถ้วน ข้าพเจ้าบอกได้ว่า ในชั้นเดิมรัฐบาล
 สยามไม่ยอมเลยที่จะเข้าภาคีจำกัดไว้คัมภีร์ แต่ว่าในเมืองเราไม่มีโรง
 กลึงแร่ แต่ในเวลานั้นจะมีหรือไม่มีไม่ทราบ เวลานี้ไม่มีโรงกลึงแร่
 ถ้าหากว่าเราไม่เข้าเป็นภาคีจำกัดไว้คัมภีร์เขาอาจจะไม่มีโรงกลึงก็ได้ ด้วย
 ความจำเป็นนั่นเอง เราจึงต้องเข้าเป็นภาคีในเรื่องแร่เอง และเรา
 จะว่ารัฐบาลสยามไม่ควรจะเข้าเป็นภาคีในเรื่องแร่จึงไม่ควรพูดต่อไป จะ
 ไม่ควรเป็นภาคีนั้น ข้าพเจ้าขอค้านว่า ถ้าหากว่าเรามีโรงกลึงแร่อยู่
 ในเมืองเราแล้ว เราจะเลิกเมื่อไรก็ได้ และที่ว่าโศกนาฏของเราเสีย
 เปรียบเมืองอื่น ๆ นั้นไม่จริง โศกนาฏของเราถ้าหากว่าจะเทียบกัน โขติ
 เวียดนามและเมืองอื่น ๆ เมื่อเทียบกับจำนวนที่เราซุกซนเป็นนับ ๆ แล้ว เรา

ได้เปรียบเช่นนี้มากกว่าประเทศอื่น ๆ ในเรื่องนกระทรวงการต่างประเทศ
 คงจะรับรองได้ ว่าโควตาของเราดีกว่าเขา ปัญหาในพระราชบัญญัติ
 นี้ไม่เกี่ยวกับปัญหาภายนอก เป็นเรื่องเกี่ยวกับปัญหาภายใน ท่าน
 สมาชิกผู้หนึ่งที่เสนอรับไว้ว่าหมิ่นหมิ่น ทำไมจึงจำกัดจำเขี่ยเพราะว่า
 เป็นปัญหาภายใน เพราะฉะนั้นตามที่รัฐมนตรีเศรษฐกิจพูดว่าเป็น
 เทคนิค และความประสงค์ของชาวเราทุกคนแสดงนี้ ก็เพื่อให้ประชุม
 เข้าใจว่า เหตุไรจึงเข้าไปเป็นภาคจำกัดไว้ดีกว่า ส่วนประเทศอื่น ๆ นั้น
 เขาถ่วงไว้ของเขาได้เอง เหตุการณ์ประเทศเราจึงตกอยู่ในฐานะยากดังได้
 เรียนมาให้ทราบ

พระยาสมันตรัฐบุรินทร์ กล่าวว่ การที่ท่านสมาชิกเสนอ
 ว่า เราไม่ควรจะเข้าเป็นภาคในเรื่องสินค้าดิบๆ ไปนั้น ข้าพเจ้า
 ขอชี้แจงให้ท่านสมาชิกทราบว่า เราจำเป็นจริงๆ เพราะว่าการร่อนหา
 แร่ดิบๆ นั้น เป็นอาชีพสำคัญส่วนหนึ่งของพลเมือง ตามภาคที่มีเหมือง
 แร่นั้นมาแต่โบราณกาลทีเดียว การทำเหมืองแร่ตกมาสมัยที่สู้ รวาคาแร่
 ตกลงไป ซึ่งไม่เคยมีประวัติการ โดกทั้งหลายได้พิจารณาว่าร่วมกัน
 แล้ว ว่าเราจะไม่มีหนทางอื่นเลยที่เดียว ก็ต้องอาศัยการ โควตานั้น
 แหะเป็นส่วนใหญ่ รัฐบาลเราได้พิจารณาแล้ว จึงพิจารณาเห็น
 ถึงแม้ว่าในขณะนี้ เราจะได้ โควตาซึ่งท่านเข้าใจว่าน้อยนั้นก็ดี แต่
 ยังมี รวาคา เป็นเหตุให้กรรมกรทั้งหลายได้ทำงานในเหมืองแร่

บคนกรรมกรทั้งหลายก็ได้เข้ามาทำงาน นับว่าได้ช่วยเหลือกรรมกร
 ด้วย และทำให้พ่อค้ามาขายได้ขายสินค้าในเหมืองแร่นี้ ครั้นต่อ
 มารัฐบาลได้รวมภาคทำให้ราคาแร่เขยิบขึ้น และเหมืองแร่ก็เรียกกรรมกร
 ทั้งหลายทำ บคน กรรมกร ทั้งหลายซึ่งได้เคยหยุดไปนั้นได้เข้ามารับ
 จ้าง นับว่าช่วยเหลือกรรมกรอยู่แล้ว ซึ่งเราได้ประโยชน์คือภาษี
 อกร และเราได้เงินค่าแร่นามาเพิ่มพูนอาคารดินส่วนหนึ่ง การจำเป็น
 ในการที่เราจะเข้าจำกัดแร่ด้วยนั้น เช่นส์มาซิกได้กล่าวด้วยนั้น ว่าไม่มี
 ที่ลดแร่หนักเป็นความจริงข้อหนึ่ง ยิ่งกว่านั้นประเทศเราเป็นพ่อค้า เรา
 ได้แร่ถ้าไม่เข้าเป็นภาค เราขาดประเทศที่จำหน่ายแร่ และเราส่งไป
 เราจะถูกบีบบังคับต่างๆ โดยที่เราจะต้องนำเอาเข้าไปในตลาดของเขา ใน
 มือทำแร่ไปถึงตลาดเขา แล้วพ่อค้าอื่นๆ ได้มีโควตาจำกัดแร่ ของเรา
 ไปเข้าของเขาไม่ได้ โดยเหตุที่ว่าเราไม่มีโควตาเลย จึงจำเป็นอยู่
 เอง แร่ของเขาต้องขายได้ ความบีบบังคับนั้นจะตกอยู่กับคนทำเหมือง
 แร่หรือในประเทศเรานั่นเอง การที่ส์มาซิกได้รู้ดีกว่า เราเป็นผู้เดือดร้อน
 หรือถูกบีบบังคับด้วยโควตา เป็นความจริงอยู่ส่วนหนึ่งเหมือนกัน แต่
 ทว่าความจริงนั้นท่านส์มาซิกก็ได้พูดแล้วว่าเราไม่ได้ โควตาน้อยกว่าเขาเลย
 เพราะว่ามีสิทธิได้เท่าไรก็ได้ สิทธิเท่ากัน การที่เราจะแก้ปัญหานี้ ข้าพเจ้า
 รู้ดีกว่า เราเป็นผู้เดือดร้อน รัฐบาลก็เห็นอยู่ว่าควรจะให้เหมือนกัน แต่
 เมื่อเราได้รู้ ถึงสถิติการงานที่ได้ลงมาแล้ว ข้าพเจ้าก็คิดเห็นว่าในเวลา

ต่อไปก็มีไม่สู้มากนัก แต่กล้าหาญว่าตามที่ท่านสมัครเห็นชอบมาน
ก็เป็นอันตก ข้าพเจ้าเข้าใจว่า รัฐบาลจะรับไปพิจารณาพร้อมอยู่กับ
สัญญาที่จะทำใหม่ขึ้น ข้าพเจ้าเห็นว่าจะเป็นประโยชน์

นายมังกร สามเสน กล่าวว่่า ท่านสมัครและท่านรัฐมนตรี
กล่าวถึงในข้อที่๕นั้น เป็นการที่ท่านไม่ใช่เป็นพ่อค้า ท่านเห็นแต่ทาง
ตรงไม่ใช่ทางอ้อม ข้าพเจ้าขอให้ท่านตั้งใจง่าย ๆ ค้นท่าเหมืองแร่
ที่ไหนก็ได้ ๗ หมื่นตันก็ขายหมด ข้อที่๔ ๕ หมื่นกว่าขายหมด นี้จะ
ให้เห็นว่าเขาไม่เข้าจำกัดแร่ เขาก็มีตลาดขายได้ จึงไม่เป็นปัญหาที่พูด
ถึงเรื่องตลาดต่อไปนี้จะให้เห็นว่าเราเคยเปรียบเขาในการจำกัดแร่เพียงไร
สิงคโปร์ ๗ หมื่น อินเดียนตะวันตก ๓๖๐๓๓ ตัน ประเทศเราได้ ๘๘๐๐ ตัน
ซึ่งน้อยที่สุด แต่ว่าปัญหาในเรื่องสัญญานั้นจะไม่ขอพูดในเวลานี้ เพราะ
ประเด็นไม่ในเรื่องสัญญาประเด็นอยู่ที่ จะพิจารณากันก็ควรที่จะแก้พระ
ราชบัญญัตินี้ให้เข้ารอยให้เรียบร้อย ให้ราษฎรมีอาชีพค้ำชู และ
ไม่ถูกรับขังขึ้น กรมวิชาการก็รับรองว่าจะรับรองเหตุการณ์ในข้อนี้แล้ว
ขอให้ตั้งกรมการวิสามัญ เพื่อให้ทางราชการเข้าร่วมด้วย จำเป็น
อย่างยิ่งที่จะต้องหาผู้เชี่ยวชาญอย่างท่านที่ปรึกษา ดังเช่นข้าพเจ้าขอ
เชิญอยู่แล้ว ขอให้ที่ประชุมได้โปรดลงมติรับหลักการเรื่องนี้

พระพิไลยสุนทรการ ผู้แทนราษฎรจังหวัดภูเก็ต กล่าวว่่า เรื่องที่
จะแก้พระราชบัญญัติจำกัดแร่ฉบับนี้ ข้าพเจ้าเห็นว่าเป็นการจำเป็นอย่าง

ึ่ง เพราะเวตงานมีผู้ถือประทานบัตรทั้งหลายมีอยู่ ๓๓๓๐ ฉบับ ที่ได้ทำ
 ว์บัตรอยู่ไม่ถึงครึ่ง พวกที่ได้ประทานบัตรไปแล้วก่อนจำกัดบัตรก็ไม่ได้
 ได้ โควตาในพระราชบัญญัติใหม่นี้ เมื่อพวกเหล่านี้มีโอกาสสามารถจะ
 ให้ มีส่วนที่จะได้รับโควตากับเขามั่ง แต่พวกที่ได้รับประทานบัตรไป
 นี้ ไม่ใช่ว่าจะได้รับไปเปล่าๆ ต้องเสียค่าเช่าให้หลวงไว้ละ ๖ ดอลลาร์ต่อปี
 ต้องเสียเสมอ ถ้าไม่เสียต้องเสียค่าดอกเบี้ย ๑๕% ซึ่งเดี๋ยวนี้ ออกอย่าง
 หนึ่งพูดถึงเรื่องจำกัดโควตา เราเสียเปรียบเขามาตั้งแต่เดิม ชั้นคนเมื่
 ก่อนกันยายน ๑๙ รัฐบาลสยามเข้าเป็นภาคจำกัดบัตรคน ประเทศ
 โบลีเวียได้ ๒ หมื่นกว่าคน แต่ที่ว่าของเขาที่ได้มากกว่าจำกัดเสียอีก
 เพราะเขาบอกว่าแล้วของเขา ๕๕% เท่านั้น นอกจากนั้นเป็นดินทราย
 สกปรก ส่วนสยามของเราบอกเขาว่า ๗๐% ในหาบ ๓ ของแล้ว ความ
 จริงต่อมาในปีหนึ่ง โบลีเวียเขาออกแล้วเกินกว่าโควตา ถึง ๕ พันกว่าคน
 ครั้นต่อจากนั้นขึ้นเป็นเพราะเกินจาก ๕๕% นั้นเอง ส่วนไทยเราเข้าไป
 จำกัดแล้วเดี๋ยวนี้มันมีมากกว่า ๗๐ เสียอีก ๗๒ หรือ ๗๔% เพราะฉะนั้น
 เขาออกเสียอีก ๘ ร้อยกว่าคน เราก็ยอมให้ โดยไม่ปรึกษาพวก
 เหมือนแล้ว และต่อมาไป ความจริงจะขึ้นเมื่อเดือนสิงหาคมนี้เอง เราไม่
 ตกดงกันเสียก่อน แต่ว่ากับ ออกตัดออกเสีย ๒ ร้อยเป็ดต่างๆคงได้ ๗๐๐ คน
 เมื่อออกพระราชบัญญัติแล้วคงจะได้ โควตาทั่วๆ กัน ผู้ที่ประทาน
 บัตรที่เขาเสียค่าเช่าให้ แก่รัฐบาล พวกเหล่านี้จะได้ มีประโยชน์ มากที่
 เดียวจะไม่เคือคร้อน

รองประธานสภาฯ กล่าวว่า ก็ดูเหมือนจะได้อภิปรายกันมาเป็น
เวลาอันสมควรแล้ว และท่านรัฐมนตรีทำการเศรษฐกิจก็ไม่ปฏิเสธ ไม่
ทักท้วง เพราะฉะนั้น เห็นว่า สมควรที่จะลงมติ ขอมอบเรื่องนี้ให้
กรรมาธิการวิสามัญ ในเรื่องนี้ เพราะฉะนั้น ข้อ ๓ ก็ขอให้งมติ
รับหลักการเสียก่อน เมื่อรับหลักการแล้ว จึงจะได้ให้งมติดัง
กรรมาธิการพิเศษพิจารณาเรื่องต่อไป ท่านผู้ใดเห็นสมควรจะ...

นายดิเรก ชัยนาม กล่าวว่า ข้าพเจ้าคิดว่า ก่อนที่เราจะรับหลัก
การ คิดว่าเราขอมอบให้รัฐบาลรับไปพิจารณา ไปตั้งกรรมาธิการคิด เช่น
กรมราชโศภกิจ และอธิบดีกรมที่ดิน พิจารณาดูเสียก่อน ว่าตาม
พระราชบัญญัติฉบับนี้จะขัดข้องกับสัญญา จำกัดแล้วแต่ถูกประการใดบ้าง หรือไม่
รัฐบาลจะมีส่วนได้ส่วนเสียและจะทำให้เดือดร้อนแก่ประชาชนประการใด
หรือไม่ เพราะสมาชิก ไม่ใช่ตุ๊กตาเราสันนิษฐานว่า เรามีความรู้อยู่ในทาง
นิติบัญญัติทั้งนั้น ถ้าเรารับหลักการไปแล้ว รัฐบาลไปตั้งกรรมาธิการ
พิจารณาแล้ว เห็นว่าจะรับพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้ มีปัญหาอยู่ ข้าพเจ้าคิด
ว่าส่งไปให้รัฐบาล แล้วสภาฯ ลงมติรับหลักการจะดีกว่า มีผู้รับรอง

รองประธานสภาฯ กล่าวว่า มีสมาชิกเสนอว่า ให้มอบเรื่องนี้
ให้รัฐบาลไปพิจารณาเสียก่อนแล้วจึงนำมาเสนอให้สภาฯ รับหลักการ
ต่อไป โดยปกติก็ต้องเสนอญัตติให้ตั้งสำหรับลงมติ

ขุนชำนาญภาษา ผู้แทนราษฎรจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่ การที่
ข้าพเจ้าพูดเรื่องนี้เนื่องด้วยข้าพเจ้าอยู่ทางภาคใต้ เป็นผู้ได้เสียในทาง
นี้เหมือนกัน ตามพระราชบัญญัติซึ่งตั้งมาอีกเดือนหนึ่งมานั้น ก็ควรขอที่
จะต้องรีบกระทำให้เป็นไป เวลานี้ที่รีบประทานบัตรไปแล้วนั้น
ไม่ได้ทำเหมือนเคยเนื่องจากโคจรตามเอง ทิ้งค่าเช่าเสียไปๆ เช่นส่งมาอีก
คนหนึ่งว่าไว้แล้ว จึงจำเป็นอย่างยิ่ง เมื่อรัฐบาลรับหลักการไปพิจารณา
แล้ว ขอให้พิจารณาให้เร็วให้ทันในบัดนี้ แต่ข้าพเจ้าก็ยินดีให้รัฐบาล
รีบไปเหมือนกัน แต่ขอถามรัฐบาลว่าจะพิจารณาให้ทันได้หรือไม่ในบัดนี้

รองประธานสภาฯ กล่าวว่ รัฐบาลจะตอบได้หรือไม่

นายมังกร สามเสน กล่าวว่ ในเรื่องนี้ เจ้าหน้าที่คือรัฐมนตรี
เศรษฐกิจก็ได้ขัดข้องทุกท่วงประการใด กลับมีคำขอให้อธิบดีกรม
ที่ดิน ได้มีส่วนเข้าพิจารณา และข้าพเจ้าผู้เสนอก็คงมีความตั้งใจอยู่แล้วที่
จะเชิญผู้เชี่ยวชาญและมีฝ่ายบริหารให้เข้ามาควบคุม โดยให้ทำถูกต้อง
ด้วยข้อกฎหมายและสัญญาจำกัดไว้ และจะได้ขอผู้ชำนาญจากส่งมาอีก
สภาผู้แทนราษฎร ซึ่งมีส่วนได้เสีย ได้ควบคุมเป็นกรรมการในคณะนี้
ด้วยเพราะฉะนั้นจึงไม่เห็นจำเป็นที่จะต้องส่งไปให้รัฐบาลเลย ส่วนทาง
รัฐบาลก็ไม่ได้ร้องขอ เพราะฉะนั้นขอให้ตั้งมติทีเดียว

รองประธานสภาฯ กล่าวว่ มีผู้เสนอญัตติและมีผู้รับรองถูก
ต้องแล้ว เพราะฉะนั้นจะต้องดำเนินไปเป็นเรื่องๆ ตามลำดับ

พระยานิติศาสตร์ไพศาล กล่าววา ก่อนที่จะลงมติ ข้าพเจ้าขอ
พูดสักหน่อยที่ข้าพเจ้าไม่ใช้ทักท้วงนั้น มีหนทางอย่างนี้ คือ ๑. รัฐบาลรับ
ไปได้ ยินดีจะทำให้ทันที ประการ ๑ ประการที่ ๒ สภาฯ อนุมัติการ
แล้วตั้งกรรมการ เขาเจ้าหน้าที่มาเป็นกรรมการด้วย ถ้าขัดข้อง
ประการใด ถึงประชุมที่ ๓ ก็ออกพระราชบัญญัติไม่ได้ สภาฯ ก็รับไม่
ได้ เบนอนว่า โทรว์เข้าที่ หงเดยม้อย ๒ วิธ เมื่อเรียบร้อยตั้งแล้วกรับ
หลักการ

รองประธานสภาฯ กล่าววา ก็เบนอนว่าถูกต้องตามระเบียบแล้ว
จะต้องลงมติกันก่อน แล้วต่อไปนั้น ญัตตินั้นตกไป เพราะฉะนั้นข้าพเจ้า
จะได้ นำญัตติหลังขึ้นพิจารณา ก่อน คือญัตติที่สมาชิกผู้หนึ่งเสนอว่า
ขอให้มอบเรื่องนี้ไปให้รัฐบาลพิจารณาเสียก่อน และท่านรัฐมนตรี
รับรองแล้วว่า จะพิจารณาให้เสร็จภายใน ๕๕ เพราะฉะนั้น ท่านผู้ใด
เห็นสมควรจะมอบเรื่องให้รัฐบาลไปพิจารณาเสียก่อน หรือเห็นว่า
ควรจจะรับหลักการทีเดียว โปรดยกมือขึ้น

มีผู้เห็นสมควรจะส่งเรื่องไปให้รัฐบาลพิจารณาก่อน ๙๔ เสียง
เบนอนว่าให้ ส่งเรื่องให้ รัฐบาลพิจารณาเสียก่อน

รองประธานสภาฯ กล่าววา รัฐบาลจะตอบกระทู้ถามอะไรอีก
หรือไม่

นายอ้วน ตามไท ผู้แทนราษฎรจังหวัดกำแพงเพชร ตั้งกระทู้ถาม
รัฐบาลว่า

๓. ค่าภาคหลวงไม้ซุงต่างๆ ทางภาคเหนือ ถ้าเป็นไม้ของบริษัท
ต่างประเทศ เจ้าของได้ผูกพันไม้ต้องนำมาถึงตลาดปากน้ำโพแต่จึง
ได้เสียค่าภาคหลวงให้แก่รัฐบาล ส่วนไม้ของพ่อค้าชาวไทยต้องเสียค่า
ภาคหลวงที่บนตั่งแห่งจังหวัดนั้นๆ ก่อน แล้วจึงจะคิดไม่ต้งนำผูกพัน
ต้องมาสู่ตลาดปากน้ำโพได้ ที่รัฐบาลปฏิบัติผิดกันดังนี้ เพราะเหตุใด
และจะแก้ไขการเก็บค่าภาคหลวงให้เหมือนกันได้หรือไม่ ถ้าแก้ไขได้จะ
ตั้งแก้ไขเมื่อใด ถ้าขัดข้องๆ เพราะเหตุใด

พระยานิติศาสตร์ไพศาล กล่าวว่า ในเรื่องนี้ทางรัฐบาลขอตอบว่า
ค่าภาคหลวงไม้ซุง ควรเก็บก่อนเจ้าของนำไม้ออกจากป่าและ ถูกที่จจะคิด
ไม่ต้งนำตอกอยู่ในต้นฤดูฝน เจ้าของไม้ ต่างต้องการจะนำไม้ตงน้ำใน
คราวเดียวกัน แต่เจ้าพนักงานป่าไม้ มีไม้พอที่จะทำการสำรวจตรวจเก็บ
ค่าภาคหลวงให้กันได้ ทางกรจึงได้อนุญาตให้บริษัทและผู้ที่มีหลัก
ฐานนำไม้มาให้เจ้าพนักงานสำรวจเก็บค่าภาคหลวงที่ด้านป่าไม้ ได้
อนุญาตเป็นระเบียบมากกว่า ๓๕ ปีแล้ว การสำรวจตรวจเก็บค่าภาคหลวง
ในป่าคงกระทำน้รายย่อย ซึ่งจะอนุญาตในระเบียบนี้ไม่ได้ เพราะ
ว่าไม่มีหลักฐาน แต่ทางการก็ได้พิจารณาผ่อนผันให้ตัดลดมา คือ เมื่อ
มีหลักฐานพอก่อนอนุญาตให้ ผิดผ่อนใช้เงินได้ ตามควร ยัง ในสมัยทศกเศือง

ก็ได้ลดหย่อนผ่อนให้ ชั่ง ชั่ง ชั่ง ตามธรรมดาเจ้าของไม่รายย่อยต้อง
การจะขายไม้มาตามตำแหน่งก่อนถึงท่านภาษี ถ้าไม้ นั้นยังมีได้เสียค่า
ภาคหลวงก็ขายไม่ได้ เป็นการเสียประโยชน์ไปส่วนหนึ่ง และบาง
รายก็อาจตั้งถอบขายไปบ้างระวางทาง เป็นเหตุให้เกิดความยุ่งยากและ
เสียหายแก่ประโยชน์ของรัฐบาล เพราะฉะนั้น สำหรับผู้ที่มีหลักฐาน
ไม่สู้ดี ทางกรมก็ต้องระวางประโยชน์เงินได้ของรัฐบาลไว้ คือ ต้อง
พิจารณาผ่อนผันให้เป็นราย ๆ ไป ดังที่ปฏิบัติเป็นการสะดวกอยู่โดย
ทั่วไปแล้ว

นายฮั่ว ตามไท ผู้แทนราษฎรจังหวัดกำแพงเพชร กล่าวว่า
สำหรับที่จังหวัดกำแพงเพชร ไม่มีการผ่อนผันเลย เก็บเหมือนกันหมด
สำหรับพ่อค้าย่อย แต่สำหรับบริษัทแล้วรัฐบาลผ่อนผันให้

พระยานิเทศศาสตร์ไพศาล กล่าวว่า รัฐบาลจะรับไปพิจารณา ถ้า
ไม่มีการผ่อนผันจะได้ชื่อว่า ว่ากล่าวไปทางกรมนี้

รองประธานสภาฯ กล่าวว่า ตามที่รัฐบาลรับรองไปพิจารณาน
พอใจหรือยัง

นายฮั่ว ตามไท ผู้แทนราษฎรจังหวัดกำแพงเพชร กล่าวว่า
พอใจแล้ว ภาษีที่เก็บได้จากเครื่องอุปโภคบริโภคแพ มีภาษีไม้ ไม้ที่ทำ
เป็นท่อนพวงไม้ซึ่งที่จมน้ำ คานแพสำหรับผูกขมิ้นไม้ที่จมน้ำ ฉะนั้น
ต้องอย่างนั้นเก็บได้บ้างเท่าใด และรัฐบาลได้ คำวิจะเลิกเก็บหรือไม่

พระยานิติศาสตร์ไพศาล กล่าวว่า ขอตอบว่า ภาษีที่เก็บได้จาก เครื่องอุปโภคบริโภคพวกนี้ ไม่ได้ทำทุนฟ่องซุงที่จม กับไม้คานแพสำหรับ ขนไม้ นั้น ฉะนั้นสิ่งที่จะนำไปขายได้ เจ้าพนักงานก็เรียกเก็บเป็นไม้ ไม้ และไม้กระยาเลย หาได้แยกไว้เป็นทุนหรือคานแพไม้ แต่ประมาณที่ เก็บราวบดะ ๓,๐๐๐ บาท ถึง ๗,๐๐๐ บาท ซึ่งเป็นจำนวนเล็กน้อย ทางการนิยามจะให้เลิกอยู่เดี๋ยว จะได้ให้กรมป่าไม้วางทางการเสียก่อน เพราะเห็นว่าบางที่ปนกัน แทนที่จะเอาเป็นของอุปโภคบริโภค เอาไม้ ไม้มา มากออกขายเพื่อจะมาขาย ถ้าว่าเป็นการอุปโภคบริโภคจริงๆ แล้วไม่เก็บ แต่ที่ว่าถ้าแอบเอามาขายเดี๋ยว เราก็จำเป็นต้องเก็บเองที่จะต้องเก็บ

นายฮั่ว ตามไท ผู้แทนราษฎรจังหวัดกำแพงเพชร กล่าวว่า เพราะไม่อย่างเดี๋ยงนี้เงินไม้ที่จมนามากทีเดียว ต้องใช้ไม้ ไม้ที่ตอง ฟ่อง ภูเขา มาขายได้ ขายได้ ฉะนั้นเงินไม่เท่านั้นเองที่เงินอยู่ในเจตนา

พระยานิติศาสตร์ไพศาล กล่าวว่า ทางรัฐบาลรับไปพิจารณาที่ จะลดหย่อน เรื่องนี้แต่อันที่จริงมีขายกันจริงๆ ที่หน้าบ้านข้าพเจ้า ขาย แพไม้ ไม้เยอะเยอะ แต่ถ้าเรามีทางจำกัดได้เราก็จะผ่อนผันให้

รองประธานสภาฯ กล่าวว่า ก่อนที่จะพูดถึงข้อ ๓ เวลาก็ร่วม เข้ามาเดี๋ยว กรรมการทรงบรรพมาณอยากจะขอแสดงให้ที่ประชุมทราบ ขอให้กรรมการทรงบรรพมาณได้พูดเสียก่อนสักหน่อย

หลวงประดิษฐมนูธรรม กล่าวว่า ในฐานะที่ข้าพเจ้าเป็นประธาน ของ กรรมการตรวจชำระงบประมาณ ขอแสดงในที่ประชุมสภาฯ ว่า

กำหนดเวลาที่ได้ให้ไว้ ๖ วันนั้น ทำไม่เสร็จ ไม่ใช่ว่าจะโตะก็หาไม่ได้
 ความจริงกรรมวิธีการได้กระทำกันทุกวัน จนอาทิตย์ที่เบนวันหยุดแล้ว
 นั้นเป็นฉันทกรรมวิธีการได้ทำมากขึ้น คือประชุมกันตั้งแต่เช้ากระทั่งบ่าย
 เย็นทีเดียว เพราะณนั้นจึงขอแสดงว่า เวลา ๖ วันที่ให้ไว้ นั้นไม่พอ ขอ
 เดือนเวลาต่อไปอีก และจะทำให้เสร็จโดยไวที่สุด และกรรมวิธีการ
 เห็นว่า ถ้าหากว่าจะตั้งกรรมวิธีการเพิ่มขึ้นอีก ๒ ท่าน เพื่อให้ช่วยตรวจ
 งบประมาณนี้ จะทำให้งานสำเร็จไปไวเหมือนกัน ถ้าที่ประชุมอนุญาต
 ให้อีก ๒ ท่านแล้ว กรรมวิธีการคิดว่าจะให้แบ่งการทำงานกันได้บ้าง เวลา
 นี้พิจารณาจ่าย และจะแบ่งให้กรรมวิธีการบางท่านพิจารณาจ่ายได้
 เสียทีเดียว และขอแสดงว่า การที่ได้ชักช้า เพราะว่างงบประมาณเป็นเรา
 ทำผิดคิดว่าทุกบทงนน ทำเป็นกรมและแยกเป็นเงินเดือน ค่าใช้สอย เป็น
 การจร ไม่เหมือนบทเดอมมา บางทีอาจจะทำวันเดียวก็เสร็จ งบประมาณ
 ๘๐ ก่อน รายได้ ๗๒ ล้าน รายจ่าย ๗๒ ล้าน ก็เป็นอันหมดงบประมาณ
 และขอเสนอเพิ่มเติมอีก ๒ ท่าน คือ หม่อมเจ้าศักดิ์กวดวรรณกร วรจวรรณ
 กับ พระสารสาส์นพดชนัน

รองประธานสภาฯ กล่าวหาว่า ตามที่ประธานกรรมวิธีการขอเดือน
 เวลาไปนั้น ถ้าหากว่าไม่มีผู้ใดคัดค้าน ข้าพเจ้าก็จะให้ถือว่า ที่ประชุม
 อนุมัติให้เดือนไปได้

นายทองอยู่ พุ่มพุ่มน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี กล่าวว่ การ
เดือนเจดานั้น เดือนไปจนกำหนดวันที่เท่าไร ข้าพเจ้าอยากจะทราบ

หลวงประดิษฐมนูธรรม กล่าวว่ จะทำให้เสร็จให้ทันในสมัย
ประชุมมน ไม่ใช้เดือนไปข้างหน้า ถ้าข้างหน้าแล้ว ต้องใช้งบประมาณเท่า
คือต้องพยายามรีบทำให้ทัน

รองประธานสภาฯ กล่าวว่ ไม่มีผู้ใดคัดค้าน เพราะฉะนั้น
ก็เป็นอันให้ ถอว่ที่ประชุมอนุมัติให้กรรมาธิการเดือนไปได้ และการที่
ประธานกรรมาธิการขอเสนอรายงานอีก ๒ ท่าน สำหรับให้เข้าเป็น
กรรมาธิการด้วย คือ หม่อมเจ้าส่งกตฯ กับ พระตำรวจดำรงค์พิชิต
ข้าพเจ้าจะได้ขอถืออย่างเดียวกัน ถ้าไม่มีผู้ใดคัดค้านก็เป็นอันว่ที่
ประชุมอนุมัติตามนั้น (ไม่มีผู้ใดคัดค้าน) เป็นอันว่ที่ประชุมอนุมัติแล้ว

นายฮั่ว ตามไท ผู้แทนราษฎรจังหวัดกำแพงเพชร ตั้งกระทู้
ถามรัฐบาลว่ จังหวัดกำแพงเพชรไม่มีถนนติดต่อกับจังหวัดใดๆเลย
จึงอยากจะทราบว่ เมื่อใดรัฐบาลจะวางเค้าโครงการจัดทำบ้าง

รองประธานสภาฯ กล่าวว่ กระทู้ถามข้อนี้ รัฐบาลยังของด
การตอบไว้ก่อน ไม่ได้อยู่ในระเบียบวาระ กระทู้ถามของนายทองอยู่
เรื่องแก๊วไชน่าเค็ม

นายทองอยู่ พุ่มพุ่มน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี ตั้งกระทู้
ถามรัฐบาลว่

๑. จังหวัดชลบุรี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และจังหวัดนนทบุรี ในฤดูตั้ง
 คุกๆ มี ประชาชน สัตว์ต่างๆ และพืชผลทั่วไป ได้รับความลำบาก
 เดือดร้อนล้มตายเสียหายยับเยิน อันเนื่องมาจากน้ำเค็มเป็นพระยามัจจุราช
 มารบกวนอย่างรุนแรง ซึ่งเข้าใจว่ารัฐบาลคงจะรู้ ดักซ้อมทราบในชั้นนี้
 รัฐบาลได้จัดการป้องกันแก้ไขน้ำเค็ม เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของ
 ประชาชน สัตว์และพืชอย่างไรบ้าง และได้ผลเพียงไร? ถ้าหากยังไม่
 บรรลุผล ขอให้บรรลุผลคือทุกๆชีวิต ไม่ให้เดือดร้อนในเรื่องน้ำเค็ม
 จะได้หรือไม่?

๒. น้ำเค็มที่เข้ามารบกวนราษฎร ต้องอยู่ในความรับผิดชอบของ
 รัฐบาล โดยที่รัฐบาลได้เก็บภาษีอากรไปบำรุงราษฎร ฉะนั้น
 เมื่อราษฎรเดือดร้อนจนกระวนกระวาย ซึ่งไม่มีน้ำประปากินอยู่แล้ว ทั้งน้ำจืด
 อันเป็นของจำเป็นยิ่ง ยังไม่มีบริโภคน้ำประปาอีกเช่นนี้ ราษฎรจะ
 เดือดร้อนสักเพียงใด รัฐบาลจะเมตตาให้ความสะดวกเพียงแต่ให้ท่าน
 นำจัดบริโภค เพื่อยังชีวิตประชาชนผู้ยากแค้นให้ทั่วถึงกันด้วยจะได้หรือไม่
 ไม่แตะเมื่อใด

๓. เชื่อนกนน้ำ ประศุน้ำและคลองระบายน้ำต่าง ๆ เช่นที่ท่าหลวง
 เป็นต้น เมื่อพ้นฤดูทำนาแล้ว คือฤดูตั้ง รัฐบาลจะเปิด ๒ หรือ ๓ วัน
 ต่อครั้งหนึ่ง เพื่อให้ น้ำจืดมาปะทะน้ำเค็มจะได้ ไถ่น้ำเค็มลงไป ทงน

นะเพราะแต่ฤดูน้ำเค็มจะได้ใหม่ ถ้าได้ก็ขอให้เริ่มจัดการเสียพรุ่งนี้ เพราะ
น้ำกำลังเค็มเรื่อยๆ แล้ว

๔. คิดองถดถอยพระประแดง ซึ่งเป็นทางที่น้ำเค็มจะไหลขึ้นมาได้
เร็วขึ้น รัฐบาลจะปิดเสียให้มันคงมีขีด ก่อนหน้าน้ำเค็มจะมาถึงทุกๆ ปี
โดยมีต้องให้ราษฎรเดือดร้อนจนต้องเดือนจะได้หรือไม่

๕. ตามข่าวว่าเพื่อแก้ไขน้ำเค็มรัฐบาลถดถอยจะไปขุดสันดอน ถ้าหาก
ขุดสันดอน น้ำเค็มก็จะไหลเข้ามามากมายอย่างง่ายดาย เรื่องนี้
ความจริงเพียงไร? ถ้าจะพูด ข้าพเจ้าขอรับรองว่าย่ำสุดเลย เพราะราษฎร
ดีตัวแต่ละคนไม่จะตายทั้งหมด & จังหวัจ จะได้หรือไม่ ถ้ารัฐบาลจะขุด
ให้ได้ ก็ขอให้รัฐบาลรับรองในชีวิตและอาชีพของทุกๆ ชีวิตที่ถดถอยมา
แล้วเรื่องนี้ได้สั่งให้เลขาธิการแล้วทั้ง ๕ ข้อ

พระยานิติศาสตร์ไพศาล กล่าวว่า ทางกระทรวงเคหะการ
ได้รับกระทู้ถามเพียงเท่านี้ และคำตอบอันนั้น รัฐบาลขอตอบว่า การที่
จะมีให้น้ำเค็มเข้ามาในแม่น้ำสายใหญ่ๆ ของประเทศสยามในฤดูเดี๋ยนั้น
เป็นการยากที่จะป้องกัน ความเสียหายที่เป็นอยู่ในเวลานี้ เมื่อน้ำเค็ม
เข้ามาในแม่น้ำแล้ว ก็ไหลเข้าตามลำคลองต่างๆ ที่ติดต่อกับแม่น้ำ ทำ
ความเดือดร้อนให้แก่ราษฎรชาวสวน ในจังหวัดธนบุรีและตำบลอื่นๆ อีก
เป็นอันมาก แต่ความเดือดร้อนเช่นนี้มิใช่เพียงจะเกิดขึ้น แต่ได้เป็น
มาแต่โบราณกาลแล้ว ทั้งนี้ รัฐบาลก็เห็นออกอยู่เหมือนกัน และการที่

จะแก้ไขไม่ให้ น้ำเค็มเข้าไปในคลองซอยต่าง ๆ ได้ก็คือ สร้างประตูน้ำ และประตูระบายน้ำในคลองบางคลอง เช่นคลองมหาชัยและคลองมหาสวัสดิ์ เป็นต้น อย่างเดียวกับที่ได้ทำไว้ที่คลองภาษีเจริญ แต่การ สร้างประตูน้ำและประตูระบายน้ำดังกล่าวนี้แต่อย่างเดียวยังไม่พอ จำเป็น จะต้องจ่ายน้ำจัดมาบ่อนด้วย ฉะนั้น จึงได้วางโครงการนี้สำหรับนำ น้ำจัดจากแม่น้ำสายใหญ่ในตอนต้นเขตซึ่งน้ำเค็มขึ้นถึง แล้วขุดคลองต่าง ๆ ระบายน้ำเจ้าพระยากับแม่น้ำท่าจีนให้ตก เพื่อเป็นทางนำ น้ำจัดไปจ่ายให้แก่คลอง ที่มีประตูสำหรับกักกั้นน้ำในจังหวัดธนบุรี นอกจากนี้ยังมีโครงการนี้ ที่จะสร้างเขื่อนกั้นแม่น้ำเจ้าพระยาที่จังหวัดชัยนาท สำหรับเป็นตักกักและจ่ายน้ำจัดไปในพื้นที่ต่าง ๆ ทุกฤดูภาคอีกด้วย การทำ เช่นนั้นจำเป็นต้องใช้จ่ายเงินเป็นจำนวนมาก ซึ่งในเวลานี้ อยู่ในขณะ ที่ การเงินฝืดเคืองจึงต้องระงับไว้ก่อน หากฐานะการเงินดีขึ้นเมื่อใด ก็ จะได้รับจัดทำโดยทันที

นายกรัฐมนตรี กล่าวว่ ในเรื่องน้ำเค็มเป็นปัญหาสำคัญ คือ อย่างนี้ ตามธรรมชาติว่า ถ้าฝนมีมาก ฝนตกมา น้ำไหลลงมาจากเขา มาสู่แม่น้ำเจ้าพระยา ถ้าฝนฝนตกลงมามาก ก็น้ำเค็ม น้ำเค็มลงไปอย่าง มากๆ เช่นเป็นต้นว่า เวลาหน้าฝน น้ำเค็มไม่เค็มเข้ามาถึงพระนคร ไป เค็มเอาตอนปากน้ำ นักอุทกศาสตร์เป็นอยู่ดังนี้ เพราะฉะนั้น ถ้าวันเรา ยิ่งถากถางต้นไม้ลงไปเท่าไร ฝนก็ยังแฉะลงไปเท่านั้น อันนี้เป็นของ

คู่กัน เราอยากจะให้ไม่มีบ้างมาก ฝนก็น้อยไป โยงกันอย่าง
 นี้แหละ เพราะฉะนั้น ปัญหาที่จะไม่ให้น้ำเค็มขึ้นมาทุกที่ ๆ นั้นเป็นปัญหา
 โลกแตก ก็จะต้องขึ้นมาเต็มอ่าวเราต่างบ้างดังงเท่าไร ความแห้งแล้ง
 ก็จัดขึ้น ข้าพเจ้าจะรักตัวอย่างเช่นประเทศเดนมาร์ก ก่อนนั้นฝนชุกชุม
 ราษฎรตัดต้นไม้ลงไป และไม่ปลูกต้นไม้ ฝนก็แล้ง ฝนราษฎรก็
 เตื่อร่อนกันต่าง ๆ ในที่สุดจึงได้พยายามปลูกป่าขึ้นอีก นี่เป็นเช่นนั้น
 เพราะว่า ต้นไม้ต่าง ๆ เก็บความชุ่มชื้นไว้ ความชุ่มชื้นนี้ เนื่องจาก
 พระยาคิซึต้องมากก็ตายเป็นไอ ไปทำฝนอะไรต่าง ๆ เหล่านี้ ข้าพเจ้า
 เห็นว่าน้ำเค็มจะต้องเลื่อนไปเป็นธรรมดา เพราะฉะนั้น ท่านจะเดาเห็น
 ได้ว่า แต่ก่อนนี้มีทุเรียนบางต่างอะไรต่าง ๆ มีทุเรียนบางชนิด
 ทุเรียนบางต่างก็สูญไปเสมอ ฉะนั้นก็ตัดทิ้งไปจะเป็นอย่างนี้ เพราะฉะนั้น
 ชาวสวนควรจะต้องเปลี่ยนอาชีพ ไม่ใช่จะให้เลิกทำสวน คือถ้าต้นไม้
 ใดที่ทนน้ำเค็มได้ ก็ให้ปล่อยให้ไป ที่ทนน้ำเค็มไม่ได้ก็ให้เบียดไปทุกที่
 ที่จะให้รัฐบาลไปกันน้ำ ข้าพเจ้าไม่ใช่เป็นมหายักษ์จะได้ไปทำได้
 ข้าพเจ้าขอแนะนำว่า แต่ไม่ใช่ไปเรียนเพาะปลูกมาจากไหน แต่ว่า
 เคยได้อ่านหนังสือได้เรียนรู้อะไรบ้าง เช่นเป็นต้นว่า การทำงานทางภาค
 คิดโค่นต้นไม้เดี่ยวเรียนนั้นไม่ควร ควรจะมีบ้าง อย่างแถวสระบุรี ข้าพเจ้า
 เห็นดีด้วย เรายังต้นไม้เป็นหมื่น มีเป็นป่าไว้บ้าง ถ้าไม่อย่างนั้นจะทำความ
 แห้งแล้งมาก อันนี้ ท่านผู้แทนราษฎรควรจะแนะนำบ้าง อย่าให้ โคน

คนไม่จนเดียนขอ เพราะฉะนั้นฝนก็จะตกลงทุกที่ ถ้าทำเช่นนั้น

นายไต้ ปาณิกบุตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าววา
เนื่องจากการตอบกระทู้ที่เจ้าคุณนายกอธิบายมาแล้ว ทำให้ข้าพเจ้า
คิดใจอยากจะพูด และอยากจะเรียนถามเพื่อจะได้ซักถามต่อไปตามระเบียบ
คือในเรื่องน้ำเค็มนี้ อยากจะขอถามรัฐบาลว่า เกี่ยวข้องกับการชลประทาน
ที่ท่านรัฐมนตรีเศรษฐกิจ ข้าพเจ้าอยากจะเรียนถามว่า เท่าที่ข้าพเจ้า
ได้ทราบจริงหรือไม่ ข้าพเจ้าไม่ทราบสักมีการใหญ่ที่รัฐบาลยึดถือเป็น
นโยบายจนบัดนี้ ความจริงในสัปดาห์นี้มีอยู่เท่าไรหรือไม่ ว่าสัปดาห์
ใหญ่อยู่ที่แม่น้ำเจ้าพระยา ท่านบ่ที่ใช้มา ถ้าแม้สัปดาห์นี้ทำทำจะต้องทำกัน
ตลอดจนถึงท่านบ่ทงนั้น บัดนี้ให้ น้ำเค็มออกจากถ่าน้ำเจ้าพระยาได้
เข้าไปในที่ดินระหว่างฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา ระยะ ๒๕ กิโลเมตร หรือระหว่าง
นั้นมีคนของชอย เมื่อได้ทำเช่นนั้นแล้ว จะทำให้เห็นจนถึงท่านบ่ แล้วก็
ชุดคดของห่างจาก ๒๐ หรือ ๒๕ กิโลเมตร ไร่ไม่ทราบแน่ แล้วปล่อย
น้ำจืดออกมาเป็นต้น ร่างของสัปดาห์ชลประทานใช่หรือไม่ ที่มีสเตอร์
โกมินต์ไฮเกดได้ร่างไว้ แล้วจะได้ซักถามต่อไป

พระยามนิตศาสตร์ไพศาล กล่าววา ถ้าอยากจะทราบ ข้าพเจ้า
จะรีบไปถามเจ้าหน้าที่ก่อน แต่ตามความจริงก็เป็นท่านเองเช่นนั้น
ข้าพเจ้าเคยเห็นสัปดาห์อย่างนั้น แต่ว่าต้องสอบเจ้าหน้าที่เสียก่อนว่าเรื่อง
เป็นอย่างไร

นายไต้ ปาณิกบุตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าววา
 เพราะฉะนั้น เมื่อรวมกันเข้าแล้ว ข้าพเจ้าเข้าใจว่าไม่ผิดละ เราถือว่า
 สังกัมนั้นแม่แห่งสังกัมนั้นหายไปหรือไม่ คล้ายกับเป็นดำคันหรือเป็น
 รากของสังกัมนั้น คราวนี้สังกัมนั้นใหญ่ไม่ได้ทำด้วยเหตุไรก็ตาม จน
 มีสเตอร์ โทมินไฮเกด ต้องกลับไปนอก เมื่อเราไม่มีราก ไม่มีต้นแล้ว
 ก็ไม่มีการชดประทานจริงๆ แต่เราก็มีการชดประทาน ต่อมาเราก็ได้ทำ
 แต่การชดประทานของเราจึงได้ผลเป็นอยู่ในบัดนี้ ข้าพเจ้าเห็นว่าปัญหา
 ที่จะแก้กันนี้แก้กันอย่างไร มีแต่สังกัมนั้นเล็กๆ เพราะฉะนั้นจึงไม่ได้ผล
 ยอมเสีย ๑๐ บาท ดีกว่าเสียถึง ๒๐ ครั้ง และหนักในเรื่องการ
 ชดประทานและนี้แก้กันรัฐบาลได้วางนโยบายอย่างไร ขอทราบวาใน
 หลักนโยบายจะมีเป็นอย่างไร

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าววา ตอบแล้ว พ้องกับที่เขา
 ถามมานั้น

นายไต้ ปาณิกบุตร ผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนคร กล่าววา
 หมายความว่าสังกัมนั้นใหญ่จะทำใหม่

หลวงวรวรนิติบริชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสกลนคร กล่าววา
 ข้าพเจ้าขอเสนอให้บีตประชุม

นายทองอยู่ พุฒพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี กล่าววา
 เท่าที่เสนอไปแล้ว เจ้าของยุติไม่ได้อะไรเลย รู้ดีว่าไม่ได้ประโยชน์

การเช่นนั้นไม่ใช่ตอบกันได้ง่าย ๆ ในปัจจุบันต้องสอบสวน ที่ข้าพเจ้า
 พุฒินี้ไม่ใช่เข้ากับรัฐบาล นี้พูดถึงระเบียบการ เมื่อท่านถามตรง ๆ
 รัฐบาลก็ตอบตรง ๆ อย่างนั้น

นายทองอยู่ พุฒพัฒน์ ผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี กล่าวว่
 เรื่องนี้ที่ข้าพเจ้าได้ ไปยื่นกระทู้ ไปตั้งแต่ปลายเดือนธันวาคม ตั้งแต่
 ครั้งเจ้าคุณธรรมศักดิ์เป็นประธาน ท่านว่าเขียนนิดหน่อยก็พอแล้ว เขียน
 ไปมาก ๆ ความเขียนเยื่อเปื้อน ๆ แล้วข้าพเจ้าจะเป็นผิดอย่างไร

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่ ขอให้จำความเสียใหม่
 ขอให้เป็นอย่างที่ข้าพเจ้าแจ้ง บัดนี้ เวลานี้หมดไปแล้ว กระทู้ถาม
 ที่ยังเหลืออยู่ เดือนไปวันจันทร์

เลิกประชุมเวลา ๑๒.๓๐ นาฬิกา

นายจ้ง จริงจิตร

บุญช่วย สุกนธมัต

นายมนูญ บริสุทธิ์

ประเสริฐ ปัทมะสุคนธ์

หลวงพิพัฒพลกาย

นายศิริ อินทร

ทองกระจ่าง รัชตะวรรณ

ประสิทธิ์ ศรีสุชาติ

ร.ต. ถัด รัตนพันธ์

ผู้ตรวจงาน

ไสว อินทรประชา

๑๕๓๗

ขุนประเจตตรุณพันธ์
บุญแกม ปิตยานนท์
พระพลไธยสุนทรการ
เดมิยต หงสประภาส
มงคล รัตนวิจิตร
ร.ต. เนตร พูนวิวัฒน์
ตรวจแล้ว วันที่ ๓๓/๕/๗๗

พระยาเทพหัสดิน

แทน

หลวงศุกรภมบดี

เดชาธิการสภานุแทนราษฎร

๑๕๘

พิมพ์ที่กองการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร